

ප්‍රධාන ක්‍රේතිය
වන් නොංග් ජන්ග්

වැළැකටාලීම න් භාග්‍ය සුසුජ-19

pathfinder
Foundation

පරිවර්තනය
ලක්ෂමන සහරමාද

සිංහල - ප්‍රධාන ව්‍යුත්තීම් සහ තැබුණුව

ප්‍රධාන ක්‍රේතිල
වන් නොවේ ජන්ග්

පරිව්‍රේතනය
ලක්ෂමින සපර්මාද

张文宏教授支招防控新型冠状病毒
Prevention and Control of Covid-19
by Professor Wenhong Zhang

Copyright © 2020 by Shanghai Scientific & Technical Publishers

All Rights Reserved.

ISBN 978-955-1201-11-1

ප්‍රථම මුද්‍රණය 2020

පාත්ලයිජ්ඩ්ස් පැදුනම
වින-ශ්‍රී ලංකා සහයෝගීතා අධ්‍යාපන මධ්‍යස්ථානය
නො. 339/6, මේගමුව පාර, පැලියොබ, ශ්‍රී ලංකාව
විද්‍යුත් තැපෑල: pm@pathfinderfoundation.org
දුරකථන අංකය: +94 11 4529950

මුද්‍රණය:

නියෝ ගුරුක්ස් (පුද්) සමාගම
නො. 44, උඩහමුල්ල දුම්රියපළ පාර,
ගංගොඩ්වීල, නුගේගොඩ
විද්‍යුත් තැපෑල: info@neo.lk දුරකථන අංක: 0112820220

අන්තර්ගතය

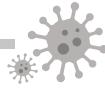
සංකීර්ණය	ix	
දායකත්වය සැපැයුවේ	x	
ප්‍රධාන කර්තා ගැන	xi	
පූර්විකාව	xii	
පෙරවැලන	xv	
අපගේ කෘතියන්	xviii	
කොට්ඨාස-19 පිළිබඳව විනාඩියක දී ඉගෙනගනීම්	01	
සමාලෝචනය	01	
ආසාදන මූලය	01	
සම්ප්‍රේෂණ මාර්ගය	01	
ගොඳරු විය හැකි පුද්ගලයේ	02	
වර්ධනය කාල සීමාව	02	
රෝග ලක්ෂණ	02	
ප්‍රතිකාර	03	
ප්‍රවේක්ෂණය	03	
පුද්ගල ආරක්ෂාව හා අදාළ මූලික කරුණු	04	
නිවාස	නිවාස නිරෝධායනයෙහි අරමුණ සහ	04
නිරෝධායනය	වැදගත්කම	
	නිවාස තුළ නිරෝධායනයට හාජත විය යුත්තේ	05
	කවරනු ඇ?	
	නිවාස තුළ නිරෝධායනයට හාජත වුවහොත්	06
	මා කුමක් කළ යුතු ඇ?	
මුඛ ආවරණය	මා මුඛ ආවරණයක් හාවිත කළ යුත්තේ කිනම්	09
	අවස්ථාවන් හි දී ඇ?	

මා භාවිත කළ යුත්තේ කිහිපි ආකාරයක මුඩ ආචාරණයක් දී?	10
මුඩ ආචාරණය නිවැරදිව පැලුදීන්නේ කෙසේ දී?	10
මා ශ්වසන කපාටයක් (Breather Valve) සහිත මුඩ ආචාරණයක් පැලුදීම සුදුසු දී?	11
මුඩ ආචාරණයක් කෙතෙක් කළ භාවිත කළ හැකි දී? මුඩ ආචාරණය යළි යළින් භාවිත කිරීම සුදුසු දී?	12
යළි භාවිත කැරෙන මුඩ ආචාරණයක් තැබිය යුතු වන්නේ කෙසේ දී?	12
පරිහරණය කරන ලද මුඩ ආචාරණයක් බැහැර කළ යුත්තේ කෙසේ දී?	13
ගැධිනි කාජ්තාවන් සහ කුඩා දුරවෙන් සඳහා මුඩ ආචාරණ තෝරාගන්නේ කෙසේ දී?	13
වයස්ගත සහ තිබුන්ගත රෝගාධාර සහිත පුද්ගලයන් මුඩ ආචාරණ පැලුදීම සුදුසු දී?	13
අත් වැසුම් මා විදිනෙලා කටයුතුවල දී අත්වැසුම් භාවිත කළ යුතු දී?	14
අස් ආචාරණ මා විදිනෙලා කටයුතුවල දී අස් ආචාරණ (Goggles) භාවිත කළ යුතු දී?	14
විෂධීපහරණය විෂධීපහරණ කුම මොනවා දී? නිවෙසෙහි දී සපයාගත හැකි විෂධීපහරණ කුම මොනවා දී?	15
අත් සේදීම මා අත් සේදීය යුත්තේ කිහිපි අවස්ථාවන් හි දී දී?	17
අත් සේදීම සඳහා මා භාවිත කළ යුත්තේ මොනවා දී?	17
මා අත් සේදීම කළ යුතු වන්නේ කෙසේ දී?	18
කැස්ස කැස්සක දී අනුගමනය කළ යුතු ආචාර විධි කැස්ස පිළිබඳ ස්වයං තක්සේරුව	20
	21

මල - මුඩ මාර්ගයෙන් සම්පූෂ්ණතාය වීම	කොට්ඨාස-19, මල - මුඩ මාර්ගයෙන් සම්පූෂ්ණතාය විය හැකි දී? වීම	21
විදුලි සේපානය	විදුලි සේපානයක් තුළ දී මා මුඩ ආවරණයක් පැලද සිරිය යුතු දී? විදුලි සේපානයක ධොත්තම ස්පර්ශ කිරීමෙන් මා ආසාදනයට හාජන වීමේ අවදානමක් තිබේ දී?	22
වායු සමනය	මා වායු සමනය භාවිත කිරීම සුදුසු දී?	23
සුරතල් සතුන්	කොට්ඨාස-19 සුරතල් සතුන් මාර්ගයෙන් සම්පූෂ්ණතාය විය හැකි දී? පිටතට ගොස් පැමිණීමෙන් අනතුරුව ඔවුන් විෂයීජහරණයට නාජන කළ යුතු වන්නේ කෙසේ දී?	24
	නිවසින් බැහැර දී සුරතල් සතුන් සමග හැකිරීම සුදුසු දී?	25
	කිසියම් සැක සහිත පාර්ශ්වයක් සමග සම්බන්ධ වන සුරතල් සතුන් නිරෝධායනයට හාජන කිරීම අවශ්‍ය වන්නේ දී?	25
සම්ප සම්බන්ධතා	සම්ප සම්බන්ධතා පැවැත්වුවන් වශයෙන් සැලැකෙන්නේ කවුරුන් දී?	26
	මා සම්ප සම්බන්ධතා පැවැත් අයකුදායී දැනගන්නේ කෙසේ දී?	27
	සම්ප සම්බන්ධතා පැවැත්වුවන් විසින් කුමක් කළ යුතු දී?	27
විවිධ අවස්ථාවනට අදාළව කොට්ඨාස-19 වළක්වාලීම හා පාලනය	විවිධ අවස්ථාවනට අදාළව කොට්ඨාස-19 වළක්වාලීම හා පාලනය	28
නිවසේ දී	නිවසේ දී කොට්ඨාස-19 වළක්වාලන්නේ හා පාලනය කරන්නේ කෙසේ දී?	28
	නිවසේ දී විෂයීජ හරණය කළ යුත්තේ කෙසේ දී?	29

බඳන්ලංන්පෙන්* කිදේරිනි හෝ විනාකිරි දුම් අනුත්‍ය වැනි ප්‍රතිශා ප්‍රතිකාර මගින් කොරෝන්-19 වලක්වාගත හැකි දු? (*නිල්අවරිය හා සමාන කාඩ විශේෂයකි.)	29
මා ආහාරයට ගත යුතු හා නො ගත යුතු වන්නේ මොනවා දු?	30
සුජිරි වෙළෙඳසැල් වෙතින් මිල දී ගැනෙන භාණ්ඩ විෂධීජහරණයට හාජන කළ යුතු දු?	31
පිසින ලද ආහාර මිල දී ගැනීම ආරක්ෂා සහිත දු? රේවා විෂධීජහරණයට හාජන කළ යුතු දු?	31
ප්‍රධාන වසංගත ප්‍රදේශ හෝ වෙනත් ප්‍රදේශ හෝ වෙතින් තැපෑල් මගින් ලැබෙන භාණ්ඩ සම්බන්ධයෙන් කරයුතු කළ යුතු වන්නේ කෙසේ දු?	32
උතු ජල ස්නානය හෝ පුමාල තාපනය (Steam Bath) මගින් SARS-CoV-2 * විනාග කළ හැකි දු? (*කොරෝනා විසිරස 2 නිසා ඇති වන අතිශය තීවු ඇවසනාබාධයෙනි.)	32
නිවස තුළ වායු සමන යන්ත්‍රයක් හාවිත කිරීම ආරක්ෂා සහිත දු?	33
ජන සමාජය තුළ තහවුරු වූ අවස්ථා පියාගැට පෙළ අත්වැටවල් සහ සමාජ ගේර සුවතා උපකරණ මත SARS-CoV-2 විසිරසය යෙදේ දු?	33
විදුලි සේපානයක් හාවිත කිරීමෙහි දී මා ආසාදන අවදානමකට හාජන වන්නේ දු?	34
කිසියම් තහවුරු වූ රෝගීයකු ගේ අප උවස මගින් මට විසිරස ආසාදනය වීමේ අවදානමක් තිබේ දු?	34
බැහැර සංවර්තනයේ දී කිහිම් දැක්වා පිළිබඳව මා සැලකිලිමත් විය යුතු දු?	35
ආපසු නිවසට පැමිණීමේ දී කිහිම් දැක්වා පිළිබඳව මා සැලකිලිමත් විය යුතු දු?	36

මා ගේරර සුවතා කටයුතු සඳහා සහනාගේ වීම සුදුසු ද?	36
පොදු ප්‍රවාහන කුම හාවිතයේ දී මා කිහිම් දැක පිළිබඳව සැලකිම්මත් විය යුතු ද?	37
වික ම පෝදුගලික මෝටර් රථයක ගමන් කරන අය ගේ ආරක්ෂාව සලසන්නේ කෙසේ ද?	37
දුම්රියක/ගුවන් යානයක ගමන් කිරීමේ දී මා කිහිම් දැක්වූ සැලකිම්මත් විය යුතු ද?	38
සේවය සඳහා යළි පැමිණීම	39
මා පැමිණුන්නේ වසංගත නො වන පුදේශයක සිට නම්, කෙකින් ම සේවය සඳහා පැමිණීම සුදුසු ද? විවිත මා කිහිම් දැක්වූව සැලකිම්මත් විය යුතු ද?	39
ඉකත් දෙසතිය ඇතුළත දී වසංගත පුදේශයක් තුළ පදිංචිව සිටියේ නම් නො විවැති පුදේශයකට ගොස් තිබේ නම් යළි සේවයට පැමිණීමේ දී මා කිහිම් දැක්වූව සැලකිම්මත් විය යුතු ද?	40
සේවය සඳහා යාම	41
විදුලි සේපානයක් හාවිත කිරීමන් වසිරසය ආසාදනය වීමේ අවවාහනමක් ඇති වන්නේ ද?	41
ලිඛිගොනු තුවමාරු කිරීමේ දී මා ක්‍රියා කළ යුත්තේ කෙසේ ද?	41
පංගම දුරකථන, ස්ථානික දුරකථන සහ පරිගණක යතුරු ප්‍රවරු විෂධීහරණයට හාජන කළ යුතු ද?	41
කාර්යාලයේ කිප දෙනෙකු සේවයෙහි යෙදෙන්නේ නම් මා ආරක්ෂාව සලසාගන්නේ කෙසේ ද?	42
රුස්වීම්වලට සහනාගේ වීමේ දී මා මුද ආවරණයක් පැපැදීම අවශ්‍ය වන්නේ ද?	43

	කේත්දැගත වායු සමන පදුධිතියක් කාර්යාලය තුළ හාවිත කිරීම සුදුසු ද ? හාවිත කරන්නේ නම් විය විෂය්ඩ්පහරණයට හාජන කිරීම අවශ්‍ය වන්නේ ද?	44
	ව්‍යාපාරික ගමන්වල දී සහ අමුත්තන් පිළිගැනීමේ දී කිනම් දැන පිළිබඳව මා සැලකිලිමත් විය යුතු ද?	45
පොදු ස්ථාන	සුපිරි වෙළෙදසැල් නා සාමාන්‍ය වෙළෙදසැල්වලින් හාන්ච් මිල දී ගැනීමේ දී මා ආරක්ෂාව සලසාගන්නේ කෙසේ ද?	45
	රෝගලක් වෙත යාමේ දී මා ආරක්ෂාව සලසාගන්නේ කෙසේ ද?	46
	ආපන කාලාවක් වෙත යාමේ දී මා ආරක්ෂාව සලසාගන්නේ කෙසේ ද?	46
වෛද්‍ය	රෝග ලක්ෂණ පිළිබඳ සැකයක් මතු වන්නේ	46
උපදෙස්	නම්, මා වෛද්‍ය උපදෙස් ලබාගත යුතු වන්නේ	
ලබාගැනීම	කිනම් අවස්ථාවේ දී දෑ	
	වෛද්‍ය උපදෙස් ලබාගැනීමේ දී කිනම් දැන පිළිබඳව මා සැලකිලිමත් විය යුතු ද?	49
	සාමාන්‍ය පූර්ව ප්‍රස්ථි පිළිවෙත් අනුගමනය කිරීමට ගැඩිනි කාන්තාවනට ප්‍රාග්ධනීකම තිබේ දෑ?	50
	දරුවන්ට වින්නත් ලබා දීම කළ හැකි ද?	50
ආශ්‍රිත මූලග		51

සංයෝගය

මෙම පොත සකස් කරන ලද්දේ පුබාන් විශ්ව විද්‍යාලයේ තුළාපාන් රෝහලෙහි බේං වන රෝග දෙපාර්තමේන්තුවේ අධ්‍යක්ෂ සහ ජැංහයි කොට්ඨාසි-19 ප්‍රතිකාර පිළිබඳ ප්‍රවීන කණ්ඩායමෙහි ප්‍රධාන මහාචාර්ය වන් නොංත් ජන්ග් විසිනි. කොට්ඨාසි-19 ආකාශනය වළක්වාලීම හා පාලනය කිරීම සඳහා අවශ්‍ය පියවර මෙම පොත තුළින් යෝජනා කිරීමට මහාචාර්ය ජන්ග් අපේක්ෂා කරයි. නිවාස, වැළිමහන් ස්ථාන, සේවා ස්ථාන, ආදි විවිධ ස්ථානයන්ට අදාළව වළක්වාලීම හා පාලනය කිරීම සඳහා වූ පුර්ණ පරාසයක මගපෙන්වීම් මෙහි අන්තර්ගත ය. සිද්ධි පාදක කරගත් ක්‍රමොපායයන්, නිතර වීමසනු බඛන ප්‍රශ්න, පමණක් නොව, ජනතාව අතර පවතින මිලකාවන් හා දුරවත්බාධය බැහැර කරවීම සඳහා දැරනු බඛන ප්‍රයත්නයන් ද මෙම පොත තුළ දැකිය හැකි ය.

කොට්ඨාසි-19 ආකාශනය වළක්වාලීම හා පාලනය ඉලක්ක කරගත් ප්‍රායෝගික, සංක්ෂීප්ත, විද්‍යාත්මක, නොරතුරු රාශියකින් සමන්වීත මෙම පොත වසංගත ප්‍රදේශවල සිට පැමිණෙන හා එම ප්‍රදේශයන් වෙත යන අය ප්‍රධාන කොට ගත් සෑම පාධකයෙකුට ම වට්නා අත්පොතක් වනු ඇත.

ବ୍ୟକ୍ତିଗତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ଵେଶ

ප්‍රධාන ක්‍රිත්‍ය

වන් ගොංග් ජන්ග්

കർത്തവ്യ

ଶିଖନ୍ ଦ୍ୱା ଲିଙ୍ଗ
 ଶିଯରନ୍ ହେବି
 ଦିଂଗ୍ ଯେତି ପନ୍ଥିଙ୍
 ଶିଆମି ଲିନ୍ତିଙ୍ ରତ୍ନାନ୍
 ଯଙ୍ଗ ଲୈ
 ଶୁ ଅହେ ଲିଙ୍ଗ
 ଗାନ୍ କୁହନ୍
 ଶି ଭୁଦି ଲିନ୍ଦୁ

ප්‍රධාන කරුතා ගැන

ඡේංහයි කොට්ඨාස-19 ප්‍රවීතා ප්‍රතිකාරක කණ්ඩායමෙහි ප්‍රධානීය වන මහාචාර්ය ජන්ග් ප්‍රධාන් විශ්ව විද්‍යාලයේ බෝ වන රෝග දෙපාර්තමේන්තුවේ අධිකක්ෂවරයා ද වෙයි. ඡේංහයි වෛද්‍ය විශ්ව විද්‍යාලයෙහි වෛද්‍ය උපාධිය බඟාගත් මහාචාර්ය ජන්ග්, නොංකොං විශ්ව විද්‍යාලයෙහි ද, භාචාර්ඩ් වෛද්‍ය විද්‍යාලයෙහි ද, විකාගේ රාජ්‍ය විශ්ව විද්‍යාලයේ ක්ෂේත්‍ර පිට විද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුවෙහි ද බාහිර සහ ප්‍රාග්ධන් ආචාර්ය පරීයේෂණයන් හි තිරත වී ඇත.

හෙතෙම දැනට ප්‍රධාන් විශ්ව විද්‍යාලයේ ඡේංහයි වෛද්‍ය විද්‍යාලයෙහි අභ්‍යන්තර නොබවයි. වීන වෛද්‍ය සංගමයෙහි අභ්‍යන්තර වෛද්‍ය කටයුතු ගාඛාවෙහි උප සහාපති වන ඔහු, වීන වෛද්‍ය සංගමයේ බෝ වන රෝග ගාඛාවෙහි ප්‍රධාන ලේකම් ය. වීන රෝග වැළැක්වීමේ වෛද්‍ය සංගමයේ බෝ වන රෝග වැළැක්වීමේ සහ පාලන ගාඛාවෙහි උප සහාපති තනතුර සහ ඡේංහයි වෛද්‍ය සංගමයේ බෝ වන රෝග ගාඛාවෙහි සහාපති තනතුර ද උසුමයි. බෝ වන රෝග පිළිබඳ වෛද්‍යවරෙන් ගේ ඡේංහයි සංගමයෙහි ගරු සහාපති ද වන කනුවරයා, “බෝ වන රෝග පිළිබඳ වීන සගරාව” හි ප්‍රධාන සංස්කාරක ද වේ. “නව ක්ෂේත්‍ර පිටීන් හා ආසාදන්” හි නියෝජන ප්‍රධාන කරුතා තනතුර ද, “ක්ෂේත්‍ර හා පෙනෙහළු රෝග පිළිබඳ ජාත්‍යන්තර සගරාව” හි නියෝජන ප්‍රධාන කරුතා තනතුර ද, නොබවයි. වීන වෛද්‍ය සම්මානය මෙන් ම, ඡේංහයි විද්‍යා සහ තාක්ෂණ ප්‍රගති සම්මානය වැනි විද්‍යා හා තාක්ෂණ සාක්ෂාත්කරණයන්ට අභ්‍යන්තර සම්මානයන් ගණනාවක් දිනාගැනීමට ද මහාචාර්ය ජන්ග් සමත් වී තිබේ.

බේ වන රෝග පිළිබඳව ඔහු සහ ඔහුගේ සම කර්තෘත්වයෙන් රඛිත පොත් සංඛ්‍යාව විස්සකට ආසන්න ය. අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය විසින් පවත්වනු ලදූ නව ශත වර්ෂයේ කුසලතා, ජෑංහයි හි ප්‍රමුඛ කුසලතා, ජෑංහයි විෂයයෙහි ප්‍රමුඛ විද්‍යායැ, ජෑංහයි කුසලතා සියවෙසේ සැලසුම, ජෑංහයි රජත නාග සම්මාන සඳහා ද, ඔහු තෝරාගනු ලබ තිබුණු අතර ජෑංහයි ආදුරු ක්‍රියාකාරක ගෞරව නාමයෙන් ද පිදුම් ලැබේය. ප්‍රඩාන් විශ්ව විද්‍යාලයේ තුනාජාන් රෝහලෙහි බේ වන රෝග දෙපාර්තමේන්තුව ඔහු ගේ නායකත්වය යටතේ අවුරුදු නවයක් අඛණ්ඩව පාතික ආරෝග්‍යාල දෙපාර්තමේන්තු ග්‍රෑනිගත උර්ඛනයේ ප්‍රමුඛස්ථානයට පත් ව සිටි.

ඉදිරි පෙළ සායනික කටයුතුවල දීර්ණ කාලයක් නියමි මහාචාර්ය ජන්ග් නව හානික බේ වන රෝග පිළිබඳ විශාල පළපුරුද්දකට හිමිකම් කියයි. 2003 වසරෙහි දී දැකි හා උග්‍ර ජ්වලනාක්ෂිත ආකාධය නොහොත් සාර්ස් (SARS) සඳහා රෝගීන්ට ප්‍රතිකාර කිරීමෙහි ද රෝගය වළක්වාලීම් හා පාලන ක්‍රියාවලියෙහි ද නිරත වූයේ ය. සාර්ස් පිළිබඳ වෙනයෙහි ප්‍රථම වෙළුන විද්‍යා ග්‍රන්ථය වූ “සාර්ස්-නව බේ වන රෝගයක්” සංස්කරණය කිරීම සඳහා නොමැත් බෙතුන් පදක්කම් ලාභී මහාචාර්ය ක්සින්හුවා වෙඩ වෙත ද ඔහු ගේ සහයෝගය බඩා දී තිබේ. 2013 දී ඉන්ලේලුවැස්සා A වයිරසයෙහි H7N9 උප වර්ගය වළක්වාලීම් හා පාලන ක්‍රියාවලිය සඳහා ද සහභාගි වූ හෙතෙම, 2016 දී H7N9 වළක්වාලීම හා පාලනය පිළිබඳ උසස් ප්‍රදේශ ගෞරව නාමය ද දිනුගත්තේ ය. මහාචාර්ය ජන්ග් ගේ නායකත්වය යටතේ පැවතීම් ප්‍රවීන කණ්ඩායමෙහි අභ්‍යන්තර සාමාජිකයෝ අපීකාවෙහි වීබේදා වයිරසය සඳහා ප්‍රතිකාර කිරීමට ද දායකත්වය දැක්වුත.

துறவிகாவ

கோவிட்-19 ரேஷ விகாப்பீடிய சுமச்சை லேக்கயே ம் அவ்வினாயற யோழி வீ ஆதை. வஹ ஆஸாடுநய வன மேம விகங்குத தத்துவிய பிலிவிலுவ சுமை கேநேகு ம் சுலக்கிழிமத் த. அரமிஹயே டி வி விக்ஷப்பை ஹ அவிக்ள்பு மாநகிக்குவயேந் மதி, அவ்வ மாநகிக்குவய வெத விலை, யுரைப்பு விவகாரங்குமின், டிருக்காலை துமுவத் ரேஷ வைபூக்கீலி ஹ பாலுந துமோபாயயன் சுமலுயக் கூக்கூடுகைநீம சுலகு துமயேந் பியவிர கைத்து தூஞ் அப விகித் குல யுதுவ திவெ. முற லோவ ம் ஆஸாடுநய பாலுநய கிருமே அர்களயேதி யேடி கிரி. கோவிட்-19 விலக்வாலீம ஹ பாலுநய விதயேநி வன புயத்துய ஜெவி கைருமின், சுகை சுகித பார்க்குவ பர்க்குமாவு ஹ புது கிருந அதர நோர்துவுல பார்துஷந்துவ புல்லு கைருமின் பவுதிந வெவித், மேம புயத்துய சுரைகு வன விலுவ சுகையக் கைத. புத கைத்து பின்ஸ அப விக்வாய தைவீய யுத்தே வீர்யய மத புமுகக் கோவே. யுரைப்புவாவேவிய, ஓவகிம சுக விலகுத்துக துமவேடுயன் ட, மே சுலகு விக கே அவங த.

ஆஸாடு டுமய கவு வில டுமிம வே வன ரேஷக விகாப்பீடிய பாலுநய கிரும சுலகு ஆதை விக ம் மார்க்கயே. கேகே விவ டு ஒக்மதிந் மேம விகிரகயேநி திமாவக் டுக்முர நமி புதிக ரேஷ வைபூக்கீலி ஹ பாலுந பியவிர கேரேகு விக்வாய தைவீமு அம்தரு பாலுந பிலிவேந் துயாத்துக கிருமே டி அப சுமை கேநேகு ம் சுவகீய அரக்குமாவு திகித பர்க்கு சுலக்கூடு யுது த. விகங்குதயன் வீருதி குரையய சுலகு தியாகுரி சுகயேயை உவு டீம ட அவங வே.

மேம போத சுகைகீமேதி அரமுநு வின்னே ஒவு தே அரக்குமாவு மேநவீந் சுலக்கூடுகைநீம பின்ஸ ஒவு சுகூய வீம த. நம அரக்குமாவு திகித பர்க்கு சுலக்கூடு கைத்து அப நைம கேநேகு ம் சுமத் வின்னே நமி ஆஸாடு து கு நைகேந அதர, விவிவ சுமிப்பீஷு டுமய விலீ யநு ஆதை. கோவிட்-19, டஞ வே வன ரேஷக்கி. SARS-CoV-2 விகிரகயேதி பவுதிந திடுஞ்செத வீமே சுவகூவிய விதி நைத. மாநுவ கரிரய மேம விகிரகயை யேஷ சுவகூவிக பகுதுவை நோவன ஹெகீந், சுதி 2 கீரி 4 டக்குவு வித குலயகு பகு விய வெகைர கர்மீமு திகைவு ம் திகீக் கீர்கர சுமத் த. மேம குலய து கூ கேகு பகுதுயன் ஆஸாடுநய ம்

භාර්තය නොවූනහොත් මෙම වයිරසයට පැවත්මක් නැත. මෙම පොතේහි අප පෙන්වා දෙන කුමෝපායයන් ලෝ වැසි සැමට ම ගොග නො විය හැකිය. විහෙත් වේවා ඔබ ගේ රටෙහි පිළිවෙත්වලට ගලපා භාවිතයට ගැනීම කළ හැකි වේ.

“මිරලෝසුවක ටික් ටික් හඩ අපට අසුනා ද වේලාව අපි නො දැනිමු.” යන පැරෙණි කියමනට අනුව මෙම වසංගත තත්ත්වය තව සති කිපයක් හෝ ඇතැම් විට රීට වැඩි කාලයක් පැවතිය හැකි ය. කෙසේ වුව ද කොවිඩ්-19 ව්‍යක්තාලීමට අමතරව රීට විරෝධව අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මක වීම මෙන් ම, නිරදේශිත සෞඛ්‍ය පුරුදු පවත්වාගෙන යාම ද වසංගතය මරුදනය සඳහා අපගෙන් ලැබිය යුතු දැයකත්වයන් වන්නේ ය.

වේගයෙන් නිස ඔසොවම්න් පවතින මෙම රෝගය ඒකාන්තයෙන් ම පරාජය කළ හැකිය. කරුණු සිදු වන ආකාරය බිලාපාරොත්තු වූ තරම් පහසු නො වන්නා දේ ම, සිතු තරම් අයහපත් වන්නේ ද නැත. කෙසු අය ආකාදනයට භාර්ත කිරීම හෝ සෙසු අය වෙතින් ආසාදනය වීම හෝ ව්‍යක්තාගැනීම සඳහා වික්ව ක්‍රියාකාරී වන්නේ නම් වැඩි කළ නොගොස් මානව සමාජයෙන් කොවිඩ්-19 තුරන් කළ හැකි වනු ඇත.

නිස ඔසොවම්න් පවතින මෙම රෝගය පිළිබඳ බොහෝ අවිනිශ්චිතතා තවමත් පවතින නමුත්, ඒ පිළිබඳ අප ගේ ඇනුම ද, දිනෙන් දින යාවත්කාලීන වෙමින් පවතී. මෙම පොත ලිවීම සඳහා ලැබුණු කාලය සීමිත වූ බැවින් අතපසු වීම සිදු වීම නොවැළැක්විය හැකි ය. පාඨකයන් ගේ විවේචන භා යෝජනා අපි බිලාපාරොත්තු වෙමු.

2020 පෙබරවාරි 02

යෙරවදුන

කොවිඩ්-19 වසංගතය දේශීය සහ ගෝලීය මට්ටම්න් අප ගේ ජ්‍යවන රටාව සම්පූර්ණ විපරියාසයකට භාජනය කර ඇත. කළුන් දැන නොසිටි මෙම නව රෝගය ආරම්භ වූයේ, විය අනෙකාන් සම්බන්ධිත මිස්යේ සම්ප්‍රේෂණය වන අති හායානක තත්ත්වයකට පත්වීමේ ප්‍රවත්තා සහිත රෝගයක් වෙතයේ යන තීතිය අප තුළ ජනිත කරවමිනි. විඛැවීන් ලොට සෑම රටක ම මෙන් ශ්‍රී ලංකාව ද ගුවන් තොටුපොළ සහ වරාය වසා, නුදුකළාවීමට පියවර ගැනුණු අතර තහනම් ප්‍රදේශ ප්‍රකාශයට පත් කිරීමත්, ඇදිරි තීතිය සහ ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම් අත්හිටුවීමත් වැනි පියවර වෙත අවත්තිණාවීමට අප රටට ද සිදු විය.

කුමයෙන් සුපුරදු පිටිතය වෙත විළුණීමන් සිටියන්, විය සිදුවන්නේ දැඩි සිමාකිරීම්වලට යටත්ව ය. බොහෝ අධ්‍යාපන වැඩසටහන්, සමාජ උත්සව, ක්‍රියා උත්සව, ක්‍රියාවට නැංවීමේ අවකාශය මෙතෙක් අපට ලැබේ නැත. කිසියම් කාර්යයක් ක්‍රියාත්මක වන්නේ නම්, විය ද සිදු වන්නේ එකරුණ විය නැකි පුද්ගලයන් ද, සමාජ දුරස්ථ භාවය පවත්වාගැනීම, ප්‍රකීදී ස්ථානයන් තී දී මුඛ ආවරණ පැළැලීම, ගරීර උම්ත්තාත්වය මැතිම සහ අත් සේදීම ආදි සෞඛ්‍යාරක්ෂණ ක්‍රියාමාර්ගයන් අනුගමනය කිරීම වැනි විශේෂ වූ පිළිවෙත්වල තියැලෙමිනි. කැස්ස හා කිවිසුම් පිට කිරීමට අදාළව දීර්ණ කාලයකට ඉහත සිට අප ප්‍රගුණ කරගත යුතුව තිබුණු ආචාර විධි පිළිබඳ අවධාරණයන් යළිත් ප්‍රකාශයට පත් වන අතර කිසි ජන අවධානය ද ඒවා වෙත ගොමුවෙමින් තිබේ.

කළු ගත වීමේ දී වුව ද, මෙකි නව ක්‍රියා පිළිවෙත් ජන සමාජයෙන් දුරස් වී නො යුතු ඇති. විඛැවීන් අප දැන් කළා කරන්නේ 'නව සම්මතය' ගැන ය. හෙට අප දැකින ලෝකය, අප හැඳුණු වැඩුණු ලෝකය ද, අපට තුරු පුරදු ලෝකය ද නොවනු ඇති.

වයිරසය රට තුළට පැමිණීම වැපැක්වීම සඳහා වූ දැක් පරිගුමයක්, රට තුළ විය ව්‍යාපෘති වීම පාලනය කිරීමේ අරමුණාත් දැක්ව තිබුණු අතර තහනම් ප්‍රදේශ හා ඇදිරි තීතිය ප්‍රකාශයට පත් කරනු ලැබූ ආරම්භක අවධියේ දී

හි ලංකාව ගත් පියවර වියට පදනමක් සැපයීය. මෙම කාර්යයෙහි ලා අප අතිශයින් සාර්ථක වී ඇති බව දැන් ඉතා පැහැදිලි ය. සෞඛ්‍යාරක්ෂණාය ව්‍යුහයෙහි අති විශාල සම්පත් ප්‍රමාණයක් කැප කළ, තොට් බොහෝ රටවලට සාපේක්ෂව අප රට තුළින් වාර්තා වූ ආකාශීත පුද්ගල සංඛ්‍යාව හා රෝගීන් සංඛ්‍යාව මෙන් ම, මරණ සංඛ්‍යාව ද පටවත්තෙහි බෙහෙවින් ම අඩු මට්ටමක ය. මෙම තත්ත්වය සාක්ෂාත් කරගන්නා ලද්දේ ඉහළ මට්ටමක සම්බන්ධිකරණයක් ගටනේ ක්‍රියාත්මක වූ මහජන සෞඛ්‍ය සේවය, පොලිසිය සහ තුවිධ හමුදාව යන අංශයන් හි දැක් කැප වීම තුළින් ය. දෙනු ලබන උපදෙස් වෙත සටන් දී, ඒ අනුව කටයුතු කිරීමට අමතරව මහජනයා විසින් වැඩි යමක් ඉටු කළ යුතුව තුහුණේ නැත. සියල්ල ම රජය විසින් නිසි පරිදි ඉටු කරන ලදී. තිරෝධායන මධ්‍යස්ථානයෙහි පවතා විස් රාජ්‍යක් තුළ දී ස්ථාපිත කොට විශිෂ්ට තත්ත්වයේ සේවයක් සපයන ලද්දේ පිරිවය බර තිරෝධායනය ව්‍යවනට තොදුනෙන පරිදි ය.

විසේ වුව ද මහජනතාවට කිසිදු ප්‍රශ්නයකට මුහුණ දෙන්නට සිදු නොවුණු බවක් ඉන් අදහස් කැරෙන්නේ නැත. තමන් විසින් කළ යුතු වූ හැම දෙයක් ම මෙන්, තමනට තුරු පුරුදු කටයුතු නොවන හෙයින්, හරියට ම තමන් විසින් කළ යුතු වින්නේ මොනවා ද' යන්නත් වේවා ක්‍රියාත්මක කළ යුතු ආකාරයන් පිළිබඳ තිවැරදි අවබෝධියක් ජන සමාජය තුළ නොතිබේනි. සුපුරුදු මාධ්‍ය මෙන් ම අන්තර්ජාලය ද මෙම ගැටුවලට පිළිතුරු බාබා දීම සඳහා රජය උපයෝගී කරගන්නේය. වසංගත රෝග විද්‍යා ඒකකය සහ සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධන කාර්යාලය විනි දී ප්‍රධාන තැනක් ඉසිලිය.

මෙම පොත් පිංචෙන් ද තොරතුරු සම්බන්ධයෙන් වූ වීම අවශ්‍යතාව සපුරායි. කොට්ඨාස-19 රෝගයට වැරෙහි විනයේ අරගලය ජගග්‍රහණය කිරීමේ ප්‍රයත්නයෙහි ප්‍රමුඛස්ථානයක සිටි විශේෂයායකු වූ මහාචාර්ය වන් නොංග් ජන්ග් ගේ ප්‍රධාන කර්තාත්වය ඇතිව විරට සම්භාදිත පොත් පිංචක සිංහල පරිවර්තනයයි. ජන සමාජයේ සාමාන්‍ය පුද්ගලයකු විසින් විමසීමට ඉඩ තිබෙන සැම ප්‍රශ්නයකට ම පාහේ පිළිතුරු, සරල හා පැහැදිලි බිසින් මෙම පොති ඇතුළත් කරනු ලැබ තිබේ. අප ගේ සෞඛ්‍ය විශේෂයායන් විසින් සපයනු ලැබ තිබෙන උපදෙස්, විමසින් ව්‍යාපිත් පර්පූර්ණ බවට පත් කරනු ලබන්නේ සිත්තන්නාසුලු ආකාරයෙනි. රෝගය මුළු වරට පැතිරීම ඇරඹී සේවල්ප දිනකට පසු, විනම් 2020 පෙබරවාරි මුළු නාගය පමණ වන විට විනයේ දී ප්‍රකාශයට පත් මෙම පොත, රෝගය පිළිබඳ තොරතුරු අවබෝධ කරගැනීම පිණිස මෙ රට වැසියනට ද බෙහෙවින් ප්‍රයෝගනට් වනු ඇත.

විසේ ම, අප ඉදිරියේ කුමයෙන් හැඩා ගැසෙමින් පවතින නව සම්මතය පිළිබඳ දැනුම ජනතාව වෙත බඩා දීම පිණිස මේ හා සමාන තවත් ප්‍රකාශන විලි දැක්වෙන්නේ නම් බෙහෙවින් වටි. විසේ අවශ්‍ය වන්නේ නව සම්මතය අපට නුහුරු දෙයක් වීම නිසා ම පමණක් නොව, මෙතෙක් අවශ්‍යව තුවුණු ප්‍රමාණයට වඩා සහයෝගයක් පොදු ජනතාවගෙන් අවශ්‍යවන බැවති. පාත්ගයින්ඩ් පදනම, පාතිය වෙනුවෙන් ගනු ලබන ඉදිරි පියවර වශයෙන් වීම අතියෝගය ද නාර ගනු ඇතැයි මගේ විශ්වාසයයි.

පණ්ඩික කරුණානායක

විශේෂයෙන් වෙවුනා සහ රේඛ්‍ය කට්‍යාවනා
සායනික වෙවුනා දෙපාර්තමේන්තුව
වෙවුනා පීඩ්‍ය
කොළඹ විශ්ව විද්‍යාලය

අතගේ කෘතිජ්‍යතාව

ලෝකවාසීනු අත අතිතයේ සිටම, නොයෙකුත් වසංගත හා දුර්කික්ෂවලට මුහුණුදුන් බව අප හොඳ හැරී දනිමු. මැත කාලයේදී විනම් දැනට ගෙවීමෙන් පමණ පෙර, 1818 වසරේදී ඇතිවූ 'ස්පාජුන්ස් උත්' (Spanish flu) නම්න් හැඳින්වූ H1N1 වෙටරසයෙන් ඇතිවූ වසංගතය, ප්‍රිවිත මිලයන 50 අධික ප්‍රමාණයක් බිලිගත් බව සිහිපත් කළ යුතුය. මැත යුගයේදී විටත් විට හිස විසඩු ඉංජ්‍යාල (1976), ඒඩිස් (1980), සාර්ස් (2003), මර්ස් (2012) වැනි වසංගත විසින් ලෝක ජනතාවගේ සෞඛ්‍යයට බලවත් තර්ජන ඇති කරනු ලැබේය.

දැනට ලෝ වැසියන් ගේ සෞඛ්‍යයට බලවත් තර්ජනයක් වී ඇති COVID-19 නම්න් හැඳින්වෙන නව කොරෝනා වෙටරසය, 2019 දෙසැම්බර් ආසන්න වකවානුවක මතුවූ අතර, 2020 ජූනි මැද භාගය වනවිට රටවල් 188 කට අධික ප්‍රමාණයක පැතිරි, මිලියන 8 කට අධික රෝගීන්ද, ප්‍රිවිත 421,000ක්ද බිලිගත්, ඉතා සිශ්‍රයෙන් ව්‍යුහ්තවන වසංගතයක් බවට පත්වී ඇත.

රජය විසින් ගනු ලැබූ දැක් ක්‍රියාමාර්ග හේතුවෙන් විම වසංගතය පාලනය කිරීමට සහ සාමාන්‍ය ජනතාවගේ සෞඛ්‍යයට වන බලපෑම අවම කිරීමට ශ්‍රී ලංකාවට හැකි වී ඇත. විනි ප්‍රතිච්ලියක් වශයෙන්, 2020 ජූනි මැද භාගය වන විට, Covid-19 ව්‍යුහ්තිය රෝගීන් 2,000 ව වඩා අඩු ප්‍රමාණයක පැවැති අතර, මටත් සංඛ්‍යාව 11කට පමණක් සීමා වී තිබේ. රෝගයේ විශේෂ ලක්ෂණ අවබෝධ කරගැනීම සහ මාරුන්තික වියිරසය වළක්වා ගැනීම සඳහා දුර්වාරක්ෂක කුම අනුගමනය කිරීමෙන් තර්ජනය කළමනාකරණය කිරීමට ශ්‍රී ලංකාවට හැකි වන බව වටහා ගත් පාත්ගයින්බරු පදනම, සාමාන්‍ය ජනතාවට සහ ඔවුන් සමග කටයුතු කරන ආයතනවලට පිළිපැදිය හැකි මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයක් විළිදැක්වීම සුදුසු බව නිගමනය කළේය. මෙම වසංගතයට මුහුණ දිය හැකි ආකාරය පිළිබඳ අවබෝධය දෙන හොඳම ප්‍රකාශනය 'Covid-19 වැළැක්වීම සහ පාලනය කිරීම' යන අත්පොත බව පෙනින. වීනයේ ජැවහයි ප්‍රඩාන් විශ්ව විද්‍යාලයට අනුබද්ධ න්‍යා ප්‍රඩාන් රෝගලේ බෝවන රෝග දෙපාර්තමේන්තුවේ පක්ෂ ගාබාවේ

අධිකක්ෂක සහ ලේකම් තනතුර නොබවන, වීන කොමියුනිස්ට් පක්ෂයේ සාමාජික, මහාචාර්ය වන් නොංග් පත්ග් මෙම පොතේ ප්‍රධාන කතුවරයා ය. ඔහු වීනයේ පමණක් නොව, ජාත්‍යන්තරව ද Covid-19 පිළිබඳව කටයුතු කරන විශේෂයෙකු ලෙස ද ප්‍රකට ය.

මෙම අත්පොත ඉංග්‍රීසි හාජාවෙන් සිංහල හාඡාවට පරිවර්තනය කිරීමට විකාර වූ ඡැංහයි විද්‍යාත්මක හා තාක්ෂණික ප්‍රකාශන ආයතනයේ ප්‍රකාශක නිමිකම් කෙමෙනාකාරීනිය වන විඛ්‍රා'ඇ' මාඟ මහත්මියට පාත්ගයින්ට් පැදුනමේ කෘතයෙකාවය පළ කිරීමට කැමැත්තෙමු. මෙම අත්පොත පරිවර්තනය කිරීම සඳහා අනුමැතිය ලබා දුන් වීන කොමියුනිස්ට් පක්ෂයේ මධ්‍යම කම්ටුවේ ජාත්‍යන්තර දෙපාර්තමේන්තුවෙන් සහ වීන මහජන සම්භාන්ෂුවේ ශ්‍රී ලංකාවේ තානාපති කාර්යාලයෙන් ලබා දුන් සහයෝගය පිළිබඳව ද පාත්ගයින්ට් පදනම සිය කෘතයෙකාවය පළ කරයි.

විසේම, මෙම අත්පොත සම්බන්ධ මෙහෙවරේ දී පාත්ගයින්ට් පදනමේ විධායක අධිකක්ෂක හා වීන-ශ්‍රී ලංකා සහයෝගීතා අධිසරන මධ්‍යස්ථානයේ අධිකක්ෂක වශයෙන් සේවය කළ ලක්ෂ්මන් සිරිවර්ධන මහතා සිදුකල මෙහෙය වෙනුවෙන් ද අපගේ ස්තූතිය පළ කළ යුතු වේ.

Covid-19 වයිරෝසය නිශ්චිත කළ නොහැකි කාල සීමාවක් අප සමාජයේ පවතිනු ඇත. වයිරෝසය වැළැදීමෙන් වලකින්නේ කෙසේද යන අවබෝධය ලබා ගැනීම වැදගත්ය. 'Covid-19 වැළැක්වීම සහ පාලනය කිරීම' යන අත්පොත සිංහල හාඡාවට පරිවර්තනය කිරීමෙන්, ශ්‍රී ලංකාව මහජනතාවට හා විශේෂයෙන් පාසල් සිපුන්හට පුද්ගලික සනීපාරක්ෂාව පවත්වා ගැනීම පිළිබඳව වැදගත් නොරුද රාජියක් ලැබේ. වයිරෝසයට ගොදුරා නොවී සිරීමට මෙහි සඳහන් වන කරුණු යම් ආකාරයකට උපකාරී වනු ඇත. පාත්ගයින්ට් පදනමේ මූලික අනිප්‍රාය වියයි.

බර්නාචි ගුණතිලක

සහායතා

පාත්ගයින්ට් පදනම

කොවිඩ්-19 පිළිබඳව විනාඩියක දී ඉගෙනගතිමු

සමාලෝචනය

2019 නව කොරෝනා වයිරෝසය දැන් 'අති උගු ශ්ට්‍රේසනාෂ්‍රීත රෝගය-කොරෝනා වයිරෝසය-2 (SARS-CoV -2)' යනුවෙන් නම් කරනු ලැබේ ඇති අතර ඒ හා සම්බන්ධිත රෝගය හඳුන්වනු ලබන්නේ 'කොවිඩ්-19' යනුවෙති.

කොවිඩ්-19 ඇති කරන වයිරෝසය සහ අති උගු ශ්ට්‍රේසනාෂ්‍රීත රෝගය (SARS) හේතු වන වයිරෝසය යන දෙක අතර ජාතමය සම්බන්ධතාවක් ඇති නමුදු, ඒ දෙක විශිෂ්ටතාවක් වෙනස් වයිරස දෙකකි.

ආකාදන මූලය

වයිරෝසය ගෑරීතාත්තව පවතින, විශේෂයෙන් අවම රෝග ලක්ෂණයක් හෝ මතු වී නැති වෙනත් පුද්ගලයන් මාර්ගයෙන් කොවිඩ්-19 ආකාදනය විය හැකි ය.

සම්ප්‍රේෂණ මාර්ගය

මෙම වයිරෝසය ප්‍රධාන වශයෙන් ම ආකාදනය වෙතැයි සෘකනු ලබන්නේ ආකාදන පුද්ගලයකු ගේ කැස්ක හෝ කිවිසුම් අවස්ථාවන් හි දී පිට වන ශ්ට්‍රේසනාෂ්‍රීත සාම බිඳිත මගින් ය. මෙකි සාම බිඳිත අසුර සිරින කෙනෙකු ගේ මූධයෙහි හෝ නාසයෙහි තැන්පත් වී ඇතුළත් පෙනහලු තුපට ඇතුළු වීමට ඉඩ තිබේ.

වයිරෝසය තැන්පත්ව ඇති කිසියම් මතුපිටක් ස්පර්ශ කිරීමෙන් අනතුරුව සිය මූධය, නාසය හෝ ඇතැම් විට ඇස් ස්පර්ශ කිරීම මගින් ද, කොවිඩ්-19 ආකාදනය වීමට ඉඩ ඇත. ආකාදන පුද්ගලයකු ගේ මල (අඹුවී) මගින් හෝ වාතාශ්‍රය මගින් හෝ කොවිඩ්-19 ආකාදනය වීමේ අවදානම අල්ප ය.

ගොදර විය හැකි පුද්ගලයේ

පොදුවේ සියලුම් ම කොට්ඨාස-19 පිළිබඳ අවබ්‍රාහමට මුහුණ දෙති. වයස්ගත පුද්ගලයන් ද, ගෝරගත ආබාධ (අධි රුධිර පිබනය, හැඳ අසාමාන්‍යතා, දියවැඩියාව, අක්මාවෙහි ආබාධ, සහ ග්වසනාක්ෂිත ආබාධ වැනි) පවතින අය ද, උග්‍ර රෝග ලක්ෂණ පහළ වීමේ දැඩි අවබ්‍රාහමක් තිබේ. ප්‍රමාදින් සහ පුදරුවන් සම්බන්ධයෙන් ද ආසාදන තත්ත්වයන් වාර්තා වී ඇත.

වර්ධනීය කාලසීමාව

කොට්ඨාස-19 හි වර්ධනීය කාලය (වයිරෝකයට පාතු වීම සහ රෝග ලක්ෂණ මතු වීම අතර කාලය) දැනට ගණන් බලා ඇති ආකාරයට දින 1 සිට 14 කි. බොහෝ විට දින 3 සිට 7 දක්වා කාලයක දී ද වයිරෝකය වර්ධනය වන බව සැලැසේ.

රෝග ලක්ෂණ

උතු, මහන්සිය, සහ වියලු කැස්ස බොහෝ දුරට දක්නට ලැබෙන කොට්ඨාස-19 හි රෝග ලක්ෂණයන් වේ. කැස්කුම් සහ වේදුනා ද නාසය තද වීම, සොටු දියර ගැලීම, උගුර රිඳුම, විශේෂ ම පාචනය ද යන ලක්ෂණ ඇතැම් අය තුළ පහළ විය හැකි ය. එහි උතු සහ කුසින නාවය වැනි සූල ලක්ෂණ පමණක් ඇතැම් රෝගීන් කෙරෙන් විද්‍යාමාන වීමට ද ඉඩ තිබේ. කොට්ඨාස-19 ආසාදනය වන සෑම 6 දෙනෙකු ගෙහි ම වික් අයෙකට අසක්තින ප්‍රමාණයක් ආසාදනය වී සතියකට පසුව දැඩි රෝගී තත්වයට පත්ව ආශ්වාස ප්‍රශ්නාස කිරීමේ අපහසුතාවනට මුහුණ දීම ද සිදු විය හැකි ය.

ප්‍රතිකාර

යෝග වින්නතක් හා ඇතැම් ඔහුගේ ප්‍රතිකාරයන් තවම පවතින්නේ පරීක්ෂණ මට්ටමෙහි ය. කොට්ඨාස-19 වැළැක්වීම සඳහා විසින් නාඟක වින්නතක් හෝ ඔහුගේ මෙතෙක් සොයාගෙන නැත. විසේ ව්‍යව ද ආසාදනයට පත් ඇය රෝග ලක්ෂණ සමනය තෙක් ප්‍රවේශම් වීම අවශ්‍ය ය. උග්‍ර රෝගී තත්ත්වයනට පත්ව සිටින ඇය රෝහල් ගත කරනු ලැබිය යුතු ය. බොහෝ රෝගීන් සුවය ලබන්නේ උපකාරක සැලකිල්ලෙහි පිහිටෙහි.

ප්‍රවේශ්‍යනාය

විශේෂ ප්‍රතිකාරයකින් තොරව බොහෝ ඇය (80% ක් පමණ) මෙම රෝගයෙන් සුවය ලබති. කොට්ඨාස-19 ආසාදනයට හාරන වන සෑම 6 දෙනෙකු ගෙන් ම වක් අයෙකු වැනි ප්‍රමාණයක් උග්‍ර රෝගී තත්ත්වයට පත්ව ආශ්වාස ප්‍රශ්චාස කිරීමේ අපහසුතාවනට මුහුණ දෙති. වයස්ගත පුද්ගලයේ මෙන් ම අධි රැකිර පිඩිනය, හෘද දුර්වලතා හෝ දියවැඩියාව වැනි ගෙරරුගත ආඛාධයන් සහිත වූවේ ද උග්‍ර රෝගී තත්ත්වයන්ට පත් වීමේ වැඩි සම්භාවිතාවක් සහිතය. කුඩා දුරටත් තුළ සංකුලතා පහළ වීම සාපේක්ෂව අඩු ය.

පුද්ගල ආරක්ෂාව හා අදාළ මූලික කරණු

නිවාස නිරෝධායනය

නිවාස නිරෝධායනයෙහි අරමුණ සහ වැදගත්කම

නිවාස නිරෝධායනයෙහි අරමුණ වහුන්හේ කායිකව වෙන් කොට තැබීම මගින් කොවිඩ්-19 මහජනතාව අතර පැතිරිම වළක්වම්හි දෙවැනි හෝ තුන් වැනි රුල්ලක් නිර්මාණයට ඇති ඉඩ ඇවිරිමයි.

සම්පූර්ණ සම්බන්ධතා සහිත රෝග ලක්ෂණ නොපෙන්වන හෝ විනව රෝගීන් සහිත විශාල පිරිසක් සිටින විට නිවාස නිරෝධායනය වනාකි රෝගලෙන් සාක්ෂාත් කරගත නො හැකි වූ විසඳුමක් සඳහා ඇති වැදගත් විකල්පයකි. කිසියම් සැක සහිත රෝග ලක්ෂණයක් පෙනෙන්නට තිබේ නම්, ඔබ වෛද්‍ය උපදෙස් වෙත යොමු වීම අවශ්‍ය ය. නිරෝධායන සමය තුළ දී රුපවාහිනිය නැරඹීම, පොන පත කියවීම හෝ තේ පානය ආදි කටයුතු සඳහා ඔබ ගේ විවේකය යෙදාවීමට පුළුවන්කම තිබේ. නිවාස නිරෝධායන පිළිවෙත් ඔබ නිසි පරිදි පිළිපදින්හේ නම් ව්‍යාප්ත රීමේ හැකියාව මෙම විසිරසයට නොලැබේ. අවසානයේ විය සමාජයෙන් තුරන් වනු ඇත.

නිවස තුළ නිරෝධායනයට හාජන විය යුත්තේ කවරහු ද?

- වීනයේ ව්‍යුහාන් සහ අවට ප්‍රදේශයන් මෙන් ම, ඉකුත් දින 14 ඇතුළත දී රෝගීන් ගේ වර්ධනයක් දුටු වෙනත් රටවල් සහ කමාපයන් හි ගත කර ඇති සහ ව්‍යම ප්‍රදේශයන් තුළ පිටත් වී ඇති පුද්ගලයන්.
- සැක සහිත සහ තහවුරු වූ රෝගීන් සමඟ ඉකුත් දින 14 ක කාලය තුළ දී සම්පූර්ණ සම්බන්ධතා පැවැත්වූ පුද්ගලයන්. (විස්තර සඳහා පිටු අංක 26 හි “සම්පූර්ණ සම්බන්ධතා” යටතේ ඇති කොටස බලන්න.)

කොටස-19 පිළිබඳ සැකසහිත ලක්ෂණ නොමැති ව්‍යව ද, ඉහත දැක්වෙන පුද්ගලයන් නිවස තුළ දී නිරෝධායනයට ලක් විය යුතු ය. (විස්තර සඳහා පිටු අංක 02 හි “රෝග ලක්ෂණ” යටතේ ඇති කොටස බලන්න.) සැක සහිත රෝග ලක්ෂණ තිබේ නම් වහාම අඳාළ අංශ වෙත වාර්තා කොට වෙවැන උපදෙස් බ්‍රබාගත යුතු ය. (විස්තර සඳහා පිටු අංක 46 හි “වෙවැන උපදෙස් බ්‍රබාගතන්න ” යටතේ ඇති කොටස බලන්න.)

නිවස තුළ දී නිරෝධායනයට භාජන ව්‍යවහොත් මා කුමක් කළ යුතු ද?

නිරෝධායන ජරිසරය

- නිරෝධායනයට භාජන වන සෑම පුද්ගලයෙක් ම මතා වාතානුය සහිත කාමරයක පිවත් විය යුතු ය. මූල්‍යතැන් ගෙය හා නාන කාමරය වැනි ස්ථානයන්හි කුවාල විවෘත කොට තැබීම මෙහේ මැඹින් මැඹින් වාතානුය ලැබීමට සැලැස්විය යුතු ය.
- පවුලේ වෙනත් සාමාජිකයන් වෙනත් කාමරවල පිවත් විය යුතු ය. විය ප්‍රායෝගික නොවන්නේ නම් ඔවුන් නිරෝධායනයට මක්වන්නන් ගෙන් යටත් පිරිසෙසින් වික් මිටරයකවත් දුරින් හැසේරිමට වග බලාගත යුතු ය.
- නිරෝධායනයට භාජන වන පුද්ගලයා විසින් කළ යුතු කාර්යයන් අවම කළ යුතු අතර විම අය සමග වික්ව ආහාර ගැනීම වැනි අවස්ථාවන් ගෙන් වැළකි සිටිය යුතු ය.
- දත් බුරුසු, තුවා, පිගන් කේප්ප, හැඳි ගැරුප්ප, වැසිකිලි, ඇඳ පුව හා ඇඳම් පැළඳුම් ආදිය හවුලේ පරිහරණය නොකළ යුතු ය.
- අමුත්තන් හමුවීමෙන් වැළකිය යුතු ය.

උපස්ථානය

- නිදන්ගත රෝග කිසිවකින් තොර, මතා සොඩනයෙන් යුතු පුද්ගලයකු නිරෝධායනයට භාජන වන්නා ගේ උපස්ථානය සඳහා තෝරාගන්න.
- නිරෝධායනයට භාජන වන්නා සමග වික ම කාමරයේ සිටින අවස්ථාවන් හි දී, උපස්ථායකයා/උපස්ථායිකාව මුඛ ආවරණයක් පැළඳීම අවශ්‍ය ය. (විස්තර සඳහා පිටු අංක 09 හි “මුඛ ආවරණය” යටතේ වින කොටස බලන්න.)
- නිරෝධායනයට භාජන වන්නා සමග සැපු සම්බන්ධතා පවත්වන හෝ නිරෝධායන පුද්ගලය වෙන වැළැඳීන සෑම අවස්ථාවකින් ම

අනතුරුව ද ආහාර පිළියෙළ කිරීමට, ආහාර ගැනීමට හා වැසිකිලි භාවිතයට පෙර ද විසේ ම කිසියම් අපිරිසිදු යයි සැලකෙන යමක් ස්ථාන වූ විට ද අත් පිරිසිදු කරගැනීමට උපස්ථායක / උපස්ථායකාව වග බලාගත යුතු ය.

විෂධිජහරණය

- නිදන කාමර හාන්ඩ් සහ නාන කාමර හාන්ඩ් මතුපිට දිනපතා ක්ලෝර්න් සහිත විෂ බිජ නාගකයක් ගොඳු පිරිසිදු කරන්න.
- රෝගීන් ගේ ඇඟුම් පැඕඕම් මෙන් ම, ඇඟ ඇතිරිලි ද උණුසුම් ජලය (සෙන්ටිග්‍රේච් 60°-90°) සහ සාමාන්‍ය රෙදු සේදම් පවිත්‍රකාරකයක් භාවිත කර සේදන්න. කිළීම් ඇඟුම් සහ ඇඟ ඇතිරිලි පිරිසිදු එවා සමග මිශ්‍රව නො තබන්න.
- ඉහත කාර්යයන් ඉටු කිරීමේ දී පාවිච්චියෙන් පසු ඉවත දැමීය හැකි අත් වැසුම් භාවිත කළ යුතු අතර පිරිසිදු කිරීම්වලට පෙර හා පසුව ද අත් සේදාගත යුතු ය.

ගර්ර සාච සහ මලමුතු

- ගේසකනුශීත සාචයන්: කැස්ස හෝ කිවිසුම් ඇති වන වේලාවන් හි දී මූබාවරණයක් පැළදුගැනීමට හෝ රිෂු කඩාසියකින් නැතහොත් උඩුකය වැස්මෙනි අත කොටසින් මුව ආවරණය කරගැනීමට හෝ මතක තබාගන්න. කැස්සකින් හෝ කිවිසුමකින් අනතුරුව හොපමාව දැස් පිරිසිදු කරගන්න. මූඛය සහ භාසය ආවරණය කරගැනීම පිණිස භාවිත කරන ලද මුඛ ආවරණ වහා ම බැහැර කිරීම අවශ්‍ය ය. කිලිරි වූ ඇසුම් පැළදුම් තිවසෙහි භාවිත කැරෙන සාමාන්‍ය සඛන්/ප්‍රධානකාරකයක් සහ ජලය භාවිතයෙන් පිරිසිදු කරගත යුතු ය.
- මලමුතු: නිරෝධායනයට භාරන වූ පුද්ගලයා ගේ මල හෝ මුතු භා අදාළ කාර්යයන් ඉටු කිරීමට පෙර ඉවත ලන අත්වසුම් පැළදුගන්න. නිරෝධායනයට භාරන වූ පුද්ගලයා ගේ මල හෝ මුතු බැහැර කළ යුත්තේ විෂධිජ පිට විය නොහැකි වන සේ ආවරණය කිරීමෙන් අනතුරුව ය. වැසිකිලි පෝවිචියෙහි (කොමෝචි) ජලය මුදා හැරීමට පෙර විනි පියන වැසීමට මතක තබාගත යුතු ය.
- දූෂණකාරකයන් (පරිසර): මුඛ ආවරණ සහ අත්වසුම් නැවත පරිහරණය නොකළ යුතු ය. පරීහරණය කරන ලද සියලු ම මුඛ ආවරණ ද අත් වැසුම් ද රිෂු කඩාසි ද වැනි විවිධ දූෂණකාරකයන් රෝගියා ගේ කාමරයෙහි ම විකතු කර ලේඛලයක් සහිතව අසුරා බැහැර කළ යුතු ය.
- නිරෝධායනයට භාරන වන පුද්ගලයා ගේ පිගන් කොප්ප සහ නැඳු ගෘරුප්ප ආදිය භාවිචියෙන් පසු ප්‍රධානකාරකයක් සහ ජලය යොදා සේදිය යුතු ය. එවා ඉවත දැමීම අවශ්‍ය වන්නේ නැත.

නිරෝධායනයෙන් මුදාලීම

- සැක සහිත රෝග ලක්ෂණ මතු වී නොමැති නම්, කිසියම් රෝගයකු හා අවසාන වරට සම්බන්ධතා පැවත්වූ දින හෝ වසංගත පුද්ගලයකින් බැඟැර වූ දින පටන් දින 14 ක් ගත වූ වට නිරෝධායන කාල පරිවිශේදය අවසන් ය.
- කිසියම් සැක සහිත රෝග ලක්ෂණයක් පවතින්නේ නම්, උතු රෝග සායනයක් වෙත ගොස් වෙටදා උපදෙස් ලබා ගැනීම අවශ්‍ය ය. (විස්තර සඳහා පිටු අංක 46 හි “වෙටදා උපදෙස් ලබාගන්න” යටතේ ඇති කොටස බලන්න.)

මුඩ ආචරණය

මා මුඩ ආචරණයක් භාවිත කළ යුත්තේ කිහිපී අවස්ථාවන් හි දැඳ?

මුඩ ආචරණයක් සහිතව සිටීම: වසංගත කාලය තුළ දී පුද්ගලයන් මුණා ගැසීම, පොදු ස්ථානයන් වෙත යාම, ජනාධිර්තු හෝ ආචරණීත ස්ථානයන් වෙත විළැකීම, පොදු ගමනාගමන කුම භාවිතය ආදි අවස්ථාවන් හි දී මුඩ ආචරණයක් පැළඳ සිටීම අවශ්‍ය වේ.

මුඩ ආචරණයක් රහිතව සිටීම: තිවිසේ හෝ විවෘත ස්ථානයක හෝ තනිව සිටින අවස්ථාවන් හි දී මුඩ ආචරණයකින් තොරව සිටිය හැකි ය.

මා භාවිත කළ යුත්තේ කිහිම් ආකාරයක මුඩ ආවරණයක් ද?

- සාමාන්‍ය ජනතාව (සායනික කාර්ය මණ්ඩල හෝ විසංගත රෝග කටයුතුවල නිරත පිරිස් හැර) සඳහා වරක් පරිහරණය කර බැහැර ලන සායනික මුඩ ආවරණක් සුදුසු ය.
- අධික ජනගහනයක් සහිත ස්ථානයන් හි (රෝහල්, ගෙවන් තොටුපොල, දුම්රිය පොල, උමං මාර්ග, බස් රථ, ගුවන් ගාහා, දුම්රිය, සුපිරි වෙළෙඳසැල්, සහ ආපන ගාලා වැනි) සේවයෙහි නිරත පිරිස් ද පොලිස් තිබුණු නිලධාරියන් ද ආරක්ෂක නියාමකයන් ද දැන සේවකයන් (couriers) ද නිවස තුළ නිරෝධායනයට හාජන වන්නන් හා ඔවුන් ඇසුරෙහි ප්‍රතිච්ච වන්නන් ද, භාවිත කිරීම සුදුසු වන්නේ ගලුකාගාර මුඩ ආවරණ හෝ N95/KN95 හා ඉන් ඉහළ ප්‍රමිතියක අංශුමය හානි වලක්වන (particulate protective) මුඩ ආවරණයන් ය.
- කඩදාසි මුඩ ආවරණ ද සක්‍රීය කාබන් (activated carbon), මුඩ ආවරණ, කපු මුඩ ආවරණ හෝ ස්පොන්ස් මුඩ ආවරණ ද භාවිත නොකළ යුතු ය.

මුඩ ආවරණ නිවැරදිව පළදින්නේ කෙසේ ද?

වරක් පාවිච්චියෙන් පසු බැහැර කළ හැකි සායනික මුඩ ආවරණ/ගලුකාගාර මුඩ ආවරණ පහත දැක්වෙන පිළිවෙළ අනුව පළදින්න.

- 1 නාසාක්ස් පරිය උඩු අතට සිරින සේ අල්වාගෙන, වර්ණ ගැන්වුණු පැත්ත පිටව සිරින සේ තබා රැකුවම් පරි යුගල දෙකන් වටා ද්වාරාගන්න.
- 2 මුඩය මැනවීන් වැසෙන සේ ආවරණයේ රුපී පුළුල් කරන්න.
- 3 නාසාක්ස් පරිය මත ඇගුලි තබා තද කරමින් ඔබ ශේ නාසාක්ස් වැඩියට ගැලපෙන සේ විය සකසාගන්න.
- 4 මුඩ ආවරණයේ දාරයන් ගෙන් ඔබ ගේ මුඩය මැනවීන් ආවරණය වන සේ විය සකසාගන්න.

නිසි ප්‍රමිතිය සහිත මුඩ ආචාර්‍ය සේතර 3 කින් සමන්වීත ය. පිටත් අයෙහි ජල බාධක ස්ථිරය, දුව බිඳීනි ඇතුළු වීම වෘත්තියෙහි මධ්‍යම සේතරය පෙරහනයක කාර්යය ඉටු කරයි. ඔබ ගේ මුහුගෙහි ස්පර්ශ වන ඇතුළු සේතරය මගින් කෙරෙන්නේ තෙතමනය උරා ගැනීමයි.

මා ග්වසන කපාටයක් (Breather Valve) සහිත මුඩ ආචාර්‍යක් පැළඳුම හුදුසු ඇ?

ඡිවි: සෞඛ්‍ය සම්පත්න පුද්ගලයන් විසින් සිය ආරක්ෂාව සඳහා ග්වසන කපාටයක් සහිත මුඩ ආචාර්‍යක් භාවිත කිරීමේ වරදක් නැත.

නැත: සැක සහිත හෝ තහවුරු කරනු ලැබූ හෝ රෝගීන් විසින් ග්වසන කපාටයක් සහිත මුඩ ආචාර්‍යක් භාවිත නොකළ යුතු ය. ඔවුන් ගේ ප්‍රාව්‍ය බිඳීනි පරීක්ෂණ තුළ පැතිරීම වෘත්තියෙහි හැකියාවක් ග්වසන කපාටයට නොමැත.

මුඩ ආචරණයක් කෙනෙක් කළේ භාවිත කළ හැකි ද? මුඩ ආචරණය යළි යළින් භාවිත කිරීම සුද්ධ ද?

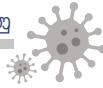
සයක සහිත හෝ තහවුරු කරනු ලබූ හෝ රෝගීයක සමග සම්බන්ධතාවක් නො පැවත්වායේ නම් ඔබ ගේ මුඩ ආචරණය වික් වරකට පසු බැහැරලිය යුතු විකක් නො වුවහොත් දිගු කළක් යන තෙක් විය යළි යළින් භාවිතයට ගත හැකි ය. කෙසේ වුව ද, වික් මුඩ ආචරණයක් භාවිත කරනු ලබිය යුත්තේ වික් පුද්ගලයකු විසින් පමණි. ඔබේ මුඩ ආචරණය පැළඳගැනීමට පෙර අත් නොදින් සේදිය යුතු වන අතර ම, පැළඳීම කරන අතරතුර දී විහි ඇතුළු පැත්ත ස්ථරීය නොකිරීමට ප්‍රවේශම් විය යුතු ය.

සුව ධිඳිති හෝ වෙනත් දූෂණකාරකයක් හේතු කොටගෙන අපවිතු වී ඇති සේ ම විකෘති වූ හෝ භාතියට පත් වූ හෝ උගුදක් සහිත හෝ මුඩ ආචරණ වෙනුවට වහා ම වෙනත් මුඩ ආචරණයක් යොදාගත යුතු ය.

භාවිත කරන ලද මුඩ ආචරණ තැබිය යුතු වන්නේ කෙසේ ද?

කිසියම් මුඩ ආචරණයක් නැවත භාවිතයට ගැනීමට නම් විය පිරිසිදු වුත් වියලු වූත් මැනවින් වාතාශ්‍රය සහිත වූත් ස්ථානයක විශ්ලේෂණය විය සේ නැති නම් විය පිරිසිදු වාතාශ්‍රය සහිත ස්ථානයක හෝ වාතය ඇතුළු විය හැකි කඩ්දාසි ඇසුරුණුමක වුව ද තැන්පත් කර තැබිය හැකි ය.

මුඩ ආචරණ තැන්පත් කර තැබිය යුත්තේ වෙනත් එවා සමග විකිනෙක නොගැවෙන පරිදි ය. විසේ ම වික් වික් අය ගේ මුඩ ආචරණ නම සඳහන් ලේඛාල් සහිතව තැබීම ද අවශ්‍ය වන්නේ ය. සායනික මුඩ ආචරණ සේදීම හෝ විෂධිප නාඟක යොදා විෂධිප හරණය කිරීම හෝ රත් කිරීම හෝ වෙනත් විවැනි කුමයක් මගින් පවිතු කිරීම හෝ නො කළ යුතු ය. වෙනත් වර්ගවල මුඩ ආචරණ සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කළ යුතු වන්නේ එවායෙනි ලබා දී ඇති උපදෙස් අනුව ය.

පරිහරණය කරන ලද මුඩ ආචාරණ බැහැර කළ යුත්තේ කෙසේ ද?

සාමාන්‍ය පුද්ගලයන් විසින් භාවිත කරන ලද මුඩ ආචාරණයන් හි කොට්ඨාස-19 ආසාදන අවධානමක් නැත. විවැති මුඩ ආචාරණ වෙනත් උෂ සමඟ නොගැටෙන පරදි අසුරාලීමෙන් අනතුරුව ගෘහ අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීමෙන් සුපුරුදු වර්ගිකරණ පිළිවෙත් අනුව බැහැර කරනු ලබයි නැකි ය.

සැකක සහිත තෝරා තත්ත්වය පුද්ගලයන් විසින් භාවිත කරන ලද රෝගීන් සහ මුළුන් ගේ උරස්සේවායකයන් විසින් භාවිත කරන ලද මුඩ ආචාරණ රැකි කොට විෂ්ඩ්‍රිත සහිත අපද්‍රව්‍ය සේ සුලකා බැහැර කිරීම අවශ්‍ය ය. මුඩ ආචාරණ බැහැර කිරීමෙන් අනතුරුව අත් සේදාගැනීම කළ යුතු ය.

ගැඹිනි කාන්තාවන් සහ කුඩා දුරුවන් සඳහා මුඩ ආචාරණ තෝරා ගත යුත්තේ කෙසේ ද?

වැඩි සුවපහසුවක් තමන්ට ලබා දෙන මුඩ ආචාරණ ගැඹිනි කාන්තාවන් විසින් තෝරා ගත යුතු ය.

දුරුවන් ගේ වැඩෙනි ගැරීරයනට විශේෂ වූ ව්‍යුහමය තත්ත්වයන් යටතේ වී බේ දුරුවාට සර්ලන මුඩ ආචාරණයන් තෝරාගැනීම අවශ්‍ය ය.

වශක්ෂන සහ නිදන්ගත රෝග සහිත පුද්ගලයන් මුඩ ආචාරණ පැළදීම සුදු ද?

මුඩ ආචාරණ පැළදීම හේතු කොටගෙන ප්‍රහාස්‍යතාවනට පත් වීමට පමණක් නොව, සිය රෝගී තත්ත්වයන් උග්‍රසහිත විමේ අවධානමට මුහුණා දීමට ද වයස්ගත සහ හැඳ ප්‍රජ්‍යාසීය (Cardiopulmonary) රෝග වැනි නිදන්ගත රෝග සහිත පුද්ගලයනට සිදු විය හැකි ය. වැඩු පුද්ගලයන් වෛද්‍යවරුන් ගේ වෘත්තීක මගපෙන්වීම් ලබාගැනීම අවශ්‍ය වන්නේ ය.

අත්වැසුම්

මා එදිනෙදා කටයුතුවල දී අත්වැසුම් භාවිත කළ යුතු දී?

නැත: නිතර නිතර අත් සේදීම සාමාන්‍ය පුද්ගලයන් විසින් කරනු ලබාය යුතු නමුදු අත්වැසුම් භාවිතය අනිවාර්ය වන්නේ නැත.

ඡ්‍රේ: සෞඛ්‍ය සේවකයන් දී, සම්පූර්ණ ස්ථානයන් ප්‍රවත්තන්හිටුන්, උපස්ථිරායකයන්, ජනාධිරණ ස්ථානයන් හි සේවය කරන්නන්, ස්ථානය සම්පූර්ණ අවබ්‍රූහම්න් මිදීම සඳහා අත්වැසුම් භාවිත කළ යුතු ය. කෙසේ වුව දී, අත්වැසුම් පැලුදීම යනු දැකත් පිරිසිදු කිරීම සඳහා විකල්පයක් වන්නේ නැත. නිති පතා දැකත් සේදීමට දී, ඔබ මතක තබාගත යුතු ය.

අයිස් ආවරණ (Goggles)

මා එදිනෙදා කටයුතුවල දී අයිස් ආවරණ භාවිත කළ යුතු දී?

නැත: ඔබ අයිස් ආවරණ පැලුදීම අවශ්‍ය නොවේ. ප්‍රධානයේ එදිනෙදා කටයුතුවල දී නිතර සේදීම මගින් දැකත් පිරිසිදුව තබාගැනීම ප්‍රමාණවත් වේ. අපිරිසිදු දැකත්වලින් ඔබේ දැස්ස් පිස දැමීමෙන් වැළකී සිටීම කෙරෙහි විශේෂ අවධානය යොමු විය යුතු ය.

විෂඩ්ධිජහරණය

විෂඩ්ධිජහරණ කුම මොනවා දැ?

SARS-CoV-2, පාර්ශම්බූල කිරීතා සහ උණ්ණාත්වය විෂයෙහි සංවේදී වන බව කොට්ඨාස-19 වින රෝග විනිශ්චය සහ ප්‍රතිකාර පරිපාලය අනුව පිළිගනු ලැබේ තිබේ. විනාසි 30 ක කාලයක් සෙහැරිගෙවී 56° ක උණ්ණාත්වයකට භාජන කිරීමෙන් හෝ ඔයෝගිල්, 75% ක් විතනොල්, ක්ලෝරීන් මිශ්‍ර විෂඩ්ධිජ නාඟකයක්, පැරසිටික් අම්ලය, ක්ලොරෝගෝම් හෝ වෙනත් රුපිඩ දාවකයක් යොදාගනීමින් මෙම වයිරසය සාර්ථක ලෙස තිෂ්කීය කළ භැංකි වේ.

වෙනත් විෂඩ්ධිජහරණ කුම මාර්ගයෙන් SARS-CoV-2 නිෂ්ප්‍රීය කිරීම පිළිබඳ සාක්ෂි නොමැති බැවින්, ඉහත දැක්වුනු කුමවලට පරිඛාතිර කුමවේදයන් මෙම වයිරසය විනාශ කිරීම සඳහා යොදාගනීමින් නිර්දේශ කරනු නොලැබේ.

නිවයෙහි දී සපයාගත භැංකි විෂඩ්ධිජහරණ කුම මොනවා දැ?

වර්ම විෂඩ්ධිජහරණය: විතනොල් විෂඩ්ධිජනාඇකයක් යොදාගනීමින් ඔබ ගේ සමෙහි විෂ බීජ ඉවත් කරගත භැංකි ය.

නිවාස පරිකරයෙහි විෂඩ්ධිජහරණය: විතනොල් විෂඩ්ධිජ නාඟකයක් හෝ ක්ලෝරීන් මිශ්‍ර විෂඩ්ධිජනාඇකයක් යොදාගනීමින් භාණ්ඩ මත්සිර පවිතු කරගත භැංකි ය.

විෂඩ්ධිජ නාඟකයෙහි අධිංග ක්‍රියාකාර උව්‍යත් විය නාවිත කැරෙන ආකාරයත් පිළිබඳව අවධානය යොමු කරන්න.

- 1 විතහොල් හිති ඇවේලෙනසුල ය. විය උණුසුම්හේ, හිති පුලුණු වෙතින්, අවරනු රහිත හිති දැඳු වෙතින්, පැස්සුම් සිදු කැරෙන ස්ථානයන් ගෙන් හෝ දැඩි උණුසුම් පැම්දියන් ගෙන් ද අත් කොට තබහන්. විශාල පුදේශයක් විෂධීපහරණය කිරීම පිණිස විතහොල් විසුරවා හැරීම නො කළ යුතු ය. වාතයෙහි විතහොල් අධික වශයෙන් වික් රැස් වීම ගින්නක් නර ගැනීමට හේතු විය හැකි බැවිනි.
- 2 ක්ලෝර්න් මිශ්‍ර විෂධීප භාශකයන් භාවිත කිරීමේ දී විශේෂයෙන් ම සැකසුම් කුමවේදය සහ දිය කිරීම් අනුපාතය ඇතුළත් විය භාවිත කැරෙන ආකාරය පිළිබඳව අවධානය යොමු කරන්න. වෙනත් විෂධීපනාශකයන් සමග ක්ලෝර්න් මිශ්‍ර විෂධීපනාශකයන් මිශ්‍ර නොකිරීමට විශේෂයෙන් වග බලාගත යුතු ය. විෂ වායු විශාල ප්‍රමාණයක් උත්පාදනය විය හැකි බැවිනි. ඊට ම අදාළ භාවිත කිරීම් ක්‍රියාවලිය සඳහා නිෂ්පාදිතයෙහි උපදෙස් වෙත යොමු වන්න.

උෂ්ණත්ව ප්‍රතිරෝධක භාණ්ඩ විෂධීපහරණයට භාජන කිරීම.

උණුසුමට ඔරෝත්තු දෙන භාණ්ඩ විනාඩි 15 ක කාලයක් නටන වතුරෙහි තැම්බීම තුළින් විෂධීපහරණය කරගත හැකි ය.

අත් සේදීම

මා අත් සේදිය යුත්තේ කිහිම් අවස්ථාවන් හි දි දැ?

ප්‍රසිද්ධ ස්ථානයන් හි සිට තිවසට පැමිණි පසු ද පොදු භාණ්ඩ ස්පර්ශ කිරීමෙන් පසු ද කැස්ස හෝ කිවිසුම් පවතින විට අතින් මුදය සහ නාසය ආවරණය කරගැනීමෙන් පසු ද මුඛ ආවරණයක් ඉවත් කිරීමෙන් පසු ද ආහාර අනුහවයට පෙර ද වැකිකිලි භාවිතයෙන් පසු සහ කිළීම් දැක ස්පර්ශ කිරීමෙන් පසු ද ඔබ ගේ දැන් සේදාගත යුතු ය.

අත් සේදීම සඳහා මා භාවිත කළ යුත්තේ මොනවා දැ?

පවිත්‍රකාරකයක් හෝ සඩහන් සමග ගෙන ජලයෙන් ඕඟේ දැන් සේදාගන්න. නොවේ නම් බැහැර කළ හැකි මුද්‍යසාර මිශ්‍ර පවිත්‍රකාරකයක් යොදා දැන් පිරිසිඳු කරගන්න.

මා අත් කේදීම කළ යුතු වන්නේ කෙසේ ඇ?

- 1 ගලන ජලයෙන් ඔබ ගේ දැකත් තෙමාගන්න.
- 2 අත් පවිත්‍රකාරකයක් හෝ සඩහා තිසි පමණාට ඔබේ අත්ලපුර ද පිටි අත්ල පුරා ද ඇගිලිවල ද ඇගිලි කරුවල ද සමානව තවරාගන්න.
- 3 රූපයේ දැක්වෙන ආකාරයට ඔබේ දැකත් යටත් පිරිසෙයින් තත්පර 15 ක් අතුල්ලන්න.
 - අත්ලන් අත්ල තබා ඇගිලි තද කොටගෙන විකට අතුල්ලන්න.
 - අත්වල ඇගිලි ඇතුළුව පිටි අත්ල හොඳුන් අතුල්ලන්න.
 - අත්ලන් අත්ල ඇගිලි බැඳ විකට අතුල්ලන්න.
 - අගිලි නමා ව්‍යායෙහි සහ්දි අනෙක් අත්ලන් හොඳුන් අතුල්ලන්න
 - වමගේ මාපටැගිල්ල දකුණාතින් අතුල්ලන්න. දකුණාතෙහි මාපටැගිල්ල ද වමතින් අතුල්ලන්න.
 - ඇගිලි තුළු අනෙක් අතෙහි අත්ල මත තබා කරකවමින් අතුල්ලන්න. අනෙක් අත සම්බන්ධයෙන් ද විසේ ම කරන්න.
- 4 ඔබේ දැකත් ගලන ජලයෙහි මැනවින් කළතා සේදාගන්න
- 5 පිරිසිදු තුවායක් හෝ ටිශු කඩ්පෑසියක් හාවිත කොට දැනෙහි තෙත ඉවත් කරගන්න.

1

2

3

4

5

කැස්ස

කැස්සක දී අනුගමනය කළ යුතු ආචාර විධි

ඔබ කහින හෝ කිවිසුම් පිට කරන අවස්ථාවන් හි දී ඔබේ ම වැමුණුවෙන් හෝ රිජු කඩිලාසියකින් මුහුණ හා නාසය ආවරණය කරගන්න. ඔබේ අත්මෙන් මුඩිය හෝ නාසය ආවරණය කරගැනීම කිසිවිටෙක නොකරන්න.

කහින හෝ කිවිසුම් පිට කරන අවස්ථාවන් හි දී, වයිරස විශාල ප්‍රමාණයක් නිකුත් වේ. ඔබ ගේ අත් වයිරසයන් ගෙන් අපවිතු වූ පසු නොප්‍රාව අත් සේෂ්‍යාගැනීමට ඔබ අසමත් ව්‍යවහොත් ඔබේ අතින් ස්පර්ශ වන දොර අගුල් ද විදුලි සේෂ්‍යාන ක්‍රියාකාරවන බොත්තම් ද මෙය හා පුවු ඇතුළු වෙනත් භාණ්ඩ ද විකි වයිරසයන් මගින් අපවිතු වන්නේ ය. විවිධ විසේ අපවිතු වූ පෘෂ්ඨයන් සෙසු ඇයට ද, ස්පර්ශ එම නොප්‍රාව අත් සේෂ්‍යාමට ඔවුන් ද අසමත් ව්‍යවහොත්, ඔවුන් ගේ මුඩි, දැස්සි, නාසා, ඔවුන් ගේ අත්වලින් ස්පර්ශ වීම හේතු කොටගෙන ඔවුන් ද, ආසාදනයට පත් විය හැකි ය.

සියලුම වැළම්බෙන් මුඩය හා නාසය ආවරණය කරගත් විට වෙනස් ස්ථානයන් මතුපිට අපවිතු වීමකින් තොරව වයිරසය ඔබේ ඇඳුම්වල ම රැඳෙයි. විභැවින් කැස්ස හා අභාෂ ආචාර විධි විෂයෙහි ඔබ ගේ විශේෂ අවධානය ගොඩ විය යුතු ය. මෙයට අමතරව අත් සේදීමෙන් තොරව ඔබේ ගෝරය, විශේෂයෙන් ම ශ්ලේෂ්මල පටල (සේම් සොට්) සහිත මුඩය, ඇත් සහ නාසය වැනි ස්ථාන ස්පර්ශ කිරීමෙන් වැළකිය යුතු ය.

කැස්ස පිළිබඳ ස්වයං තක්සේරුව

විස්තර සඳහා අංක 46 සිට 50 දක්වා පිටුවල “වෛද්‍ය උපදෙස් ලබාගන්න” යටතේ වින කොටස බලන්න.

මල - මුඩ මාර්ගයෙන් සම්ප්‍රේෂණය වීම

මල - මුඩ මාර්ගයෙන් කොට්ඨාස-19 සම්ප්‍රේෂණය විය හැකි ද?

මේ වන විට කොට්ඨාස-19 රෝගීන් ගේ අඹුවිවල, වයිරස නුෂක්ලීක් අම්ලය අඩිංඡ බව සොයාගෙන තිබේ. කෙසේ වුව ද වයිරස නුෂක්ලීක් අම්ලය අඹුවිවල අන්තර්ගත වීම නිසා ම, මල - මුඩ මාර්ගයෙන් සම්ප්‍රේෂණයක් සිදු වෙතැයි නිගමනය කළ නොහැකි ය. ඒ පිළිබඳ අනවශ්‍ය බිඟක් ජනතාව තුළ ඇති විය යුතු නොවේ. වායු විසිරුම් ඔස්සේ ද, ප්‍රතිඵල පද්ධතිය සහ අනෙකුත් මාර්ග ඔස්සේ ද, සම්ප්‍රේෂණය වීමේ හැකියාව පිළිබඳව මෙනෙක් තහවුරු වී නොමැත. පහත දැක්වෙන පරිවර්තන් අනුගමනය කිරීම නුවතාට තුරු වනු ඇත.

- 1 ආහාර ගැනීමට පෙර ද, වැසිකිලි හාවිතයෙන් පසු ද, ඔබේ අත් සේදුන්න.

විස්තර සඳහා 17 වැනි පිටුවෙහි “අත් සේදුම” යටතේ ඇති කොටස බලන්න.

- 2 ජලය මුදා භැරීමට පෙර වැසිකිලි පෝච්චිය (කොමොඩි) වැසිමට අමතක නොකරන්න.

විදුලි සේපානය

විදුලි සේපානයක් තුළ දී මා මුඩ ආවරණයක් පැළඳ සිටිය යුතු ද? විදුලි සේපානයේ බොත්තම ස්පර්ශ කිරීමෙන් මා ආසාදනයට හාරන විමේ අවදානමක් තිබේ ද?

විදුලි සේපානයන් හි වාතාගුරු බෙහෙවින් අඩු බැවින් විය හාවිත කිරීමේ ද ඔබ මුඩ ආවරණයක් පැළඳ සිටීම අවශ්‍ය වේ. විදුලි සේපානයේ ක්‍රියා කරවීම බොත්තම් මත සාව බිඳිනි රැඳූ තුවුණුහොත් එවා ස්පර්ශ කරන්නන් ආසාදනයට හාරන විය නැති ය. විවැනි බොත්තම් තද කිරීම සඳහා කෙළුත් ම ඔබ ගේ අත්තිල යොදා නොගැනීන් නම් තුවනුට පුරුෂ ය. විසේ ම විදුලි සේපානයෙන් පිට වූ පසු ඔබ ගේ අත් සේදුගැන්නා තෙක් ඔබ ගේ ගිරිරයෙහි වෙනත් කොටස් ස්පර්ශ කිරීමෙන් වැළකි සිටීම ද අවශ්‍ය ය. නැති තාක් විදුලි සේපානය හාවිත නොකාට විතරම් උස නොවන මහල්වලට පිවිසීමේ ද පියගැට පෙළ හාවිත කිරීමට ඔබට පුළුවන්කම තිබේ. කෙසේ වුව ද වසංගතය නොපවතින පුද්ගලවල ද විධිරසය සම්ප්‍රේෂණය විමේ අවදානම අඩු බැවින් ප්‍රමාණයට වඩා ප්‍රවේශම් විම අවශ්‍ය වන්නේ නැත. ඔබ කළ යුතු වන්නේ මුඩ ආවරණයක් පැළදීම සහ නිසි වේලවන් හි දී අත් සේදුම ය.

වායු සමනය.

මා වායු සමනය භාවිත කිරීම සූඩු ද ?

කේන්ද්‍රගත වායු සමන පද්ධතිය හේතු කොටගෙන රෝග ව්‍යුහ්තිය සිදු වීමට ඉඩ තිබේ. ව්‍යුහ්ති මෙම කාල පර්විශේදය තුළ දී ඔබ කේන්ද්‍රගත වායු සමන පද්ධතිය භාවිත නොකර සිරීම හෝ විය භාවිතය අවම කිරීම යෝගු වේ. විය භාවිත කිරීම නොවැළැක්වය නැකි වන්නේ නම් පහත සඳහන් පියවර ගැනීම අවශ්‍ය ය.

- 1 වායුව බැහැර කරන පෘතුව (exhaust fan) ක්‍රියාත්මක කරන්න.
- 2 කේන්ද්‍රගත වායුසමන පද්ධතිය පිරිසිදු කොට විෂයීජනරණයට භාජනය කරන්න. විහේදින (split-type) වායු සමන යන්ත්‍රයක් වුව ද පිතර පවතු කිරීම අවශ්‍ය ය.
- 3 මතා අන්තර්වාතාගුරුයක් ඇති වන සේ දොර කවුල් විවෘත කොට තබන්න.

සුරතල් සතුන්

කොට්ඨාස- 19 සුරතල් සතුන් මාර්ගයෙන් සම්පූර්ණය විය හැකි ද?

බල්ලන් සහ බලපුන් වැනි සුරතල් සතුන් කොට්ඨාස-19 ආසාදනයට හාජන වේ ඇති බවට තොරතුරු වාර්තා වේ නැත. විසේ ව්‍යව ද සුරතල් සතුන් ස්පර්ශ කිරීමෙන් පසු සබන් යොදා අත් කෝඳාගැනීම මගින් අභාධී රෝග කාරක බැක්ටීරියා වර්ග (*Escherichia coli* හෝ *Salmonella* වැනි) සතුන් ගෙන් මිනිසුන් වෙත සම්පූර්ණය වීමේ අවදානම අවම කරගත හැකිය. SARS-CoV-2 හි මූලාශ්‍ය හෝ අතරමදි වාහකයන් මෙහෙක් නිශ්චිතව හඳුනාගෙන නොමැති හෙයින් නොදුන්නා සත්ව වර්ග, විශේෂයෙන් ම වන සතුන් සුරතලයට ඇති කිරීම යොශ්‍ය වන්නේ නැත.

බැහැර ගොස් පැමිණි පසු සුරතල් සතුන් විෂබිජහරණය කළ යුත්තේ කෙසේ ද?

ඔබේ සුරතල් සතුන් විෂබිජහරණයට හාජන කළ යුතු වන්නේ නැත. දිනපතා පිරිසිදු කිරීමත් තුම්කව නිරෝධායනයට හාජන කිරීමත් ප්‍රමාණවත් ය.

නිවසින් බැහැර දී සුරතල් සතුන් එක්ව හැසිරීම සුදුසු ඇ? ඔව්.

කිසියම් සැකසහිත පාර්ශ්වයක් සමග සම්බන්ධතා පැවැති සුරතල් සතුන් නිරෝධායනයට භාජන කිරීම අවශ්‍ය වන්නේ ඇ? කිසියම් සැක සහිත පාර්ශ්වයක් සමග සම්බන්ධතා පැවැති සුරතල් සතුන් නිරෝධායනයට භාජන කිරීමට ඔබ පියවර ගත යුතු ය.

සම්පාදනය සම්බන්ධතා

සම්පාදනය සම්බන්ධතා පැවත්වූවන් වගයෙන් සැලැකෙන්නේ ක්‍රියාත්මක ද?

පහත දැක්වෙන වික් ආකාරයකින් නිසි පුර්වාරක්ෂක පියවර ගැනීමකින් තොරව සැක සහිත හෝ තහවුරු වූ හෝ පාර්ශ්වයක් සමඟ සම්බන්ධතා පැවත්වූවේ, සම්පාදනය සම්බන්ධතා පැවත්ති අය සේ සැලැකෙනි.

- 1 විබුදු පාර්ශ්වයක් සමඟ වික ම කාමරය තුළ නැතහොත් වික ම නිවසෙහි පිටත් වීම, වැඩිහිතාව සම්පාදනය යැකියා කාර්යයන් නිරත වීම හෝ ඉගෙනිමේ කාර්යයන් හි වික්ව නිරත වීම.
- 2 සෞඛ්‍ය කාර්ය මණ්ඩල ද පවුලේ සාමාජිකයන් ද රෝග විත්ත්වයන් හි දී, ප්‍රතිකාරයන් හි දී, උපස්ථානයෙහි දී, හෝ බැහැදුකීම්වල දී විබුදු පාර්ශ්වයන් සමඟ සම්පාදනය සම්බන්ධතා පැවත්වූ සෙසු පිරිස් ද සිමාවරණ ස්ථානයන් හි දී විබුදු පාර්ශ්වයන් බැහැ දැක්මෙහි හෝ වික්ව විසිමෙහි යෙදුනු පිරිස් ද විබුදු පාර්ශ්වයන් සමඟ වික ම වාචිටුවෙහි සිටි වෙනත් රෝගීන් හෝ උපස්ථානයකයන් ද යන ව්‍යුහිකරණයන් ගෙන් විකකට අයන් වීම.
- 3 විබුදු පාර්ශ්වයන් සමඟ වික ම වාහනයෙහි ගමන් ගත් බවට පරීක්ෂණයන් හි දී තහවුරු වීම. (පවුලේ සාමාජිකයන් හෝ නිත මිත්‍රාදීන් ඇතුළුව ගමනට හවුල් වූවේ ද වෙනත් මගිනු ද වාහනයෙහි දේවක පිරිස ද මෙම ගණයට අයන් වෙති.)
- 4 විබුදු පාර්ශ්වයන් සමඟ සම්පාදනය පැවත්ති බවට පරීක්ෂණයන් විසින් නිගමනය කරනු ලැබේම.

මා සම්ප සම්බන්ධතා පැවැති අයෙකුදාය දැනගත්තේ කෙසේ ද?

සැකසහිත සහ තහවුරු වූවන් සමග සම්ප සම්බන්ධතා පැවැති කෙනෙකු හඳුනාගැනීමේ දී සහ ආසාදුනය වීමට ඇති සම්භාවතාව විශ්ලේෂණය කිරීමේ දී සැක සහිත හෝ තහවුරු වූ හෝ පුද්ගලයා ගේ සායනික වාර්තා ද විම අය හා සම්බන්ධතා පැවැත්වූ ආකාරය ද සම්බන්ධතා පැවැත්වීමේ දී අනුගමනය කළ පුර්වාරක්ෂක විධි විධානයන් ද පරිසරයට නිරාවරණය වූ ආකාරය ද අදාළ පුද්ගලයන් හේතු කොටගෙන අපවිතු බවට පත් ස්ථාන හෝ භාණ්ඩ පිළිබඳව ද සැලකිල්ල යොමු කරනු ලැබේ.

විබැවින් සම්ප සම්බන්ධතා පැවැති පාර්ශ්වයන් හඳුනාගැනීම වූකළී, වෘත්තිකයන් සහ කාර්යයක් වන අතර ජනතාව විසින් කළ යුතු වන්නේ අදාළ සත්‍ය තොරතුරු සැපයීම හා වාර්තා කිරීමයි. රෝගීයා ගේ යුත්තීන් ද මිතුයන් ද සහසම්බන්ධිතයන් ද හැරැණු කොට වඩාත් බිඥුලුව සැලැකෙන සම්ප සම්බන්ධතා පැවැත්වූවන් වශයෙන් සැලකිය භැංකි වන්නේ රෝගීන් සමග වික ම වාහනයේ ගමන් කළවන් ය. විබැවින් ඔබ ගේ ගුවන් යානයෙහි හෝ දුම්රියෙහි අංකය හා රෝගීයා භාවිත කළ පොදු ගමනාගමන තුමය පිළිබඳ ප්‍රකාශිත තොරතුරු විෂයෙහි ඔබ ගේ අවධානය යොමු විය යුතු ය. කිසියම් රෝගීයකු සමග වික ම වාහනයේ ගමන් ගැනීමට ඔබට සිදු වී තිබේ නම් ඔබ පිළිබඳ තොරතුරු නොපමාව වාර්තා කොට නිවසේ දී නිරෝධායනය විමේ විධ විධාන සළසාගත යුතු ය.

සම්ප සම්බන්ධතා පැවැත්වූවන් විසින් කුමක් කළ යුතු ද?

ඔබ පිළිබඳ තොරතුරු අදාළ අංශයන් වෙත වාර්තා කොට, ස්වයං නිරෝධායනය සඳහා විධ විධාන සළසාගත යුතු ය.

විස්තර සඳහා 04 වැනි පිටුවෙහි “නිවාස නිරෝධායනය” යටතේ ඇති කොටස බලන්න

විවිධ අවස්ථාවන් යටතේ කොට්ඨාස-19 වැළක්වාලීම සහ පාලනය

නිවසේ දී

නිවසේ දී කොට්ඨාස-19 වැළක්වාලන්නේ සහ පාලනය කරන්නේ
කෙසේ දී ?

- නිරන්තරව ව්‍යාපාරයන් හි යෙදෙන්න. විවේකය ප්‍රමාණවත්ව
බාගන්න. නින්ද නිසි පරිදි බාගන්න.
- යහපත් සොඩිජ් පුරුදු පවත්වාගෙන යන්න: නිතර දෑන් සේදුන්න
(විස්තර සඳහා 17 වැනි පිටුවෙහි “අත් සේදීම” යටතේ ඇති
කොටස බලන්න.) ඇස්, නාසය, තෝ මුදය අපිරසිදු අත්වලන්
ඇල්ලීමෙන් වෘත්තින්න. කැස්ස තෝ කිවිසුම් ඇති වන අවස්ථාවන්
හි දී විෂ කඩ්ඩාසියන් මුදය හා නාසය ආවරණය කරගන්න.
(විස්තර සඳහා 20 වැනි පිටුවෙහි “කැස්ස” යටතේ ඇති කොටස
බලන්න.)
- නිවස පිරිසිදුව තබාගන්න. පවුලේ සාමාජිකයන් සමග හවුලේ
තුවා පරිහරණය නොකරන්න.
- කාමර වෙත නිසි වාතානුය ලැබෙන පරිදි සකසාගෙන පිරිසිදුව
සහ පිළිවෙළකර අනුව තබාගන්න.

- වැසිකිලු පෝවිචියේ (කොමොචි) ජලය මුදා හැරීමට ප්‍රථම විෂ පියන වසන්න.
- උෂ්ණත්ව මාපක ද භාවිතයෙන් පසු ඉවත තන මුඛ ආවරණයන් ද ගෙවාගැනීමෙන් මුඛ ආවරණ නො N95/KN95 මුඛ ආවරණ ද ගෙහා විෂධීජනාකක ද්‍රව්‍ය ද නිවසෙහි සූදානම්ව තබාගන්න.
- නිවසින් බැහැර කටයුතු අවම කරගන්න.
- උතු, කැස්ස නො කිවිසුම් ගාම වැනි ග්‍රෑසන රෝග ලක්ෂණ සහිත පුද්ගලයන් හා සම්පාදනයෙන් පැවත්වීමෙන් වළකින්න.
- සීමිත ඉඩකඩ සහිත නො ජනාධිරණ නො ස්ථානයන් හි වේකරුණ වීමෙන් වළකින්න.
- වනසතුන් ගැවසෙන ස්ථානයන් නො කුකුලු ගොවීපොළවල් නො වෙනත් සත්ව ගොවීපොළවල් නො වෙත ප්‍රවේශ වීමෙන් වළකින්න.
- උතු සහ කැස්ස වැනි ලක්ෂණ විෂයෙහි විශේෂ අවධානය යොමු කරන්න. විවැනි සැක සහිත ලක්ෂණ ඔබ තුළ පහළ වී තිබේ නම් 46 වැනි පිටුවෙහි “වෙද්‍ය උපදෙස් ලබාගන්න” යටතේ ඇති කොටස බලන්න.

නිවසේ දී විෂධීජහරණය කළ යුත්තේ කෙසේ ද?

විස්තර සඳහා 15 වැනි පිටුවෙහි “විෂධීජහරණය” යටතේ ඇති කොටස බලන්න.

බැහැලැන්පෙන්* කැටිත නො විනාකිර දුම් අනුශාසනය වැනි ප්‍රතිශකු ප්‍රතිකාර මගින් කොවීඩ්-19 වළක්වාගත හැකි ද?

(*නිශ්චිත සඳහා හා සමාන ගැඹ විශේෂයකි.)

නැත. ප්‍රතිශකු ප්‍රතිකාර සහ බැහැලැන්පෙන්* කැටිත කොවීඩ්-19 වැරෙහිව ත්‍රිය නොකරන අතර විනාකිර දුම් අනුශාසනය ද කොවීඩ්-19 දුරුලීම පිණිස වැඩිදුළායක ප්‍රතිකාරයක් නොවේ.

මා ආහාරයට ගත යුතු හා තොගත යුතු වන්නේ මොනවා ද?

- රෝගී සතුන් හෝ ඒ ආණිත නිෂ්පාදනයන් පරිනෙශනය තොකරන්න.
- ශේත කළ කුකුල් මක් නිසි පිළිගැනීමක් සහිත ස්ථානයකින් බඩාගන්න. ධිත්තර කිරී සහ කුකුල්මස් පරිනෙශනයට පෙර තොදුන් පිසිගන්න.
- තොපිසු සහ පිසු ආහාර කැපීම සඳහා වෙන වෙන ම කැපුම් ලැබූ සහ පිහි භාවිත කරන්න. තොපිසු ආහාර පිළියෙළ කිරීම් හා පිසු ආහාර පිළියෙළ කිරීම් අතරතුර දී දැන් සේදාගන්න.
- වසංගත ප්‍රදේශවල දී වුව ද නිසි පරිදි පිළියෙළ කරනු ලැබූ තිබේ නම් හා මැනවින් පිසිනු ලැබූ තිබේ නම් ප්‍රවේශම් සහිතව මක් පරිනෙශනය කළ හැකි වේ.
- ක්‍රමික ආහාර සහ සමතුලිත පෝෂණය විෂයෙහි අවධානය යොමු කරන්න.

සුපිරි වෙළෙඳසැල් වෙතින් මිල දී ගැනෙන හාන්චි විෂබිජහරණයට හාජන කළ යුතු දී?

නැත. ඔබ කළ යුතු වන්නේ තිතර දැක් සේදීම පමණි.

SARS-CoV-2 හේතු කොටගෙන අපවිතු වූ කිසියම් හාන්චියක් ස්පර්ශ කිරීමෙන් අනතුරුව ඔබ ගේ ඇස්, නාසය හෝ මුඛය ඔබ විසින් ස්පර්ශ කරනු ලැබේමෙන් වතු ස්පර්ශමය සම්ප්‍රේෂණයක් සිදු වීමට ඉඩ තිබේ. බාහිර ස්ථානයක SARS-CoV-2 හි පැවතුම් කාලය සීමිත වන හෙයින් මේ පිළිබඳව පමණා ඉක්මවා අසහනකාරී වීම අවශ්‍ය වන්නේ නැත. තව ද වසංගත පුද්ගලික් බැහැර සුපිරි වෙළෙඳසැල් වලින් මිල දී ගැනෙන හාන්චි රෝගීන් ගේ සාව බිඳිති මගින් අපවිතු වීමට ඇති සම්භාවිතාව ද ඉතා අල්ප ය.

මිල දී ගැනෙන පිසින ලද ආහාර ආරක්ෂා සහිත දී? ඒවා විෂබිජහරණයට හාජන කළ යුතු දී?

මිල දී ගැනෙන පිසින ලද ආහාර බොහෝදුරට ආරක්ෂා සහිත ය. කෙසේ වුව ද මස් ඇතුළු විකි ආහාර නිරෝධායනයට හාජන වී ඇති බවටත් නිසි නිති රිතිවලට අනුකූලව සකසනු ලබ ඇති බවටත් සහතික වීම පිතිස ඔබ ආහාර මිල දී ගත යුතු වන්නේ පිළිගත් වෙළෙඳසැලක් වෙතිනි.

ආහාර රුගෙන එමේ දී ස්පර්ශ වීම තුළින් සාව බිඳිති සම්ප්‍රේෂණය විය හැකි වීමේ අවදානම පිළිබඳව ඔබ සැලකිලිමත් වන්නේ නම් පසුව ඔබට බ්‍රාගත හැකි වන සේ නිවස ඉදිරිපිට තබා යන ලෙස වීම හාන්චි රුගෙන වින පුද්ගලයා ගෙන් ඉල්ලා සිටිය හැකි ය. අදවුරුම ඉවත් කිරීමෙන් පසුව වීම ආහාර අනුහවයට පෙර ඔබ ගේ දැන් සේදාගත යුතු ය.

ප්‍රධාන වසංගත පුදේශ හෝ වෙනත් පුදේශ හෝ වෙතින් තැපැල් මගින් ලැබෙන භාණ්ඩ සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කළ යුතු වන්නේ කෙසේ ද ?

මහිස් සිරුරකින් බැහැර වීමෙන් අනතුරුව SARS-CoV-2 හි පැවතුම් කාලය සීමිත ය. ප්‍රධාන වසංගත පුදේශයකින් කිසියම් තැපැල් භාණ්ඩයක් ඔබ වෙත ලැබූණාහොත් විවැති භාණ්ඩයක පෘෂ්ඨයෙන් SARS-CoV-2 රැදී පැවතිමෙහි ලා පැවතින්නේ සාපේක්ෂ වශයෙන් අල්ප සම්භාවනාවකි. වැඩිහිටි ඔබ ගේ තැපැල් භාණ්ඩ සාමාන්‍ය පරදි භාර ගැනීම ඔබට කළ හැකි ය. විවැති භාණ්ඩවල පෘෂ්ඨයන් අපවිත වී තිබිය හැකි බවට ඔබ සැක කරන්නේ නම් එවා විවැත කොට ආවරණය සඳහා ගොදාගෙන තිබූණු උවස විනාශ කර දැමීය හැකි වන අතර, ඉන් අනතුරුව ඔබ ගේ මුඛය, නාසය හෝ දැස් ස්පර්ශ වීමට පෙර නොප්‍රමාව ඔබ ගේ දැන් කොළඹගැනීම කළ යුතු ය.

උණු ජල ස්නානය හෝ පුමාල තාපනය (Steam Bath) මගින් SARS-CoV-2* විනාශ කළ හැකි ද?

(*කොරෝනා වයිරෝස 2 නිසා ඇති වන අතියෙ තීව් ග්‍රෑසනාභාධියකි.)

සෙන්ටීගුරුධි 56° ක උෂ්ණත්වයකට භාජන කිරීමෙන් විනාඩි 30 ක කාලයක දී SARS-CoV-2 විනාශ කළ හැකි ය. විසේ වුව ද, උණුසුම් පළ ස්නානය හෝ පුමාල තාපනය සඳහා විතරම් දිග වේලාවක් ගත කිරීම බොහෝ විට ප්‍රායෝගික නොවේ. අතියෙ උෂ්ණ තත්ත්වයක් යටතේ දිග වේලාවක් ස්නානයෙහි යෙදීම හේතු කොටගෙන කරකැවිල්ල හෝ අධික හඳු ස්පන්දනය පමණක් නොව, ඇතැම් විට මුර්ජා වී ඇද වැටීම වුව ද, සිදු විය හැකි ය. කෙසේ වුව ද, ආසාදනයට පත් වීමේ අවදානම නිතර ස්නානය තුළින් අව්‍යාප්‍ය කරගත හැකි ය.

නිවස තුළ වායු සමන යන්ත්‍රයක් භාවිත කිරීම ආරක්ෂා සහිත දු?

විස්තර සඳහා 23 වැනි පිටුවෙහි “වායු සමනය” යටතේ ඇති කොටස බලන්න.

නිවස් තුළ භාවිත කැරෙන විශේදිත (split-type) වායුසමන යන්ත්‍ර හේතු කොටගෙන වෙන් වෙන් කාමර අතර විසිරස සම්පූෂණයක් සිදු නොවේ. විස් වුව ද කිසියම් වායු සමන යන්ත්‍රයක් භාවිත කිරීම ඔබට අවශ්‍ය වන්නේ නම් නිතර කටුව විවෘත කරම්න් අහඛන්තර වාකාශය සකසාගැනීමටත් තුම්කව වායු සමන යන්ත්‍රයේ පෙරහනය පිරිසිදු කිරීමටත් ඔබ පියවර ගත යුතු ය.

ජන සමාජය තුළ තහවුරු වූ අවස්ථා

පියෙටැට පෙළ අත්වැටවල් සහ සමාජ ගරීර සුවතා උපකරණ මත SARS-CoV-2 විසින් රැදේ දු?

පොදු උපකරණවල පැම්බියන් හි SARS-CoV-2 තැන්පත්ව තිබේමට ඉඩ තිබේ. විධැවෙන් පොදු උපකරණ ස්පර්ශ කිරීමෙන් අනතුරුව, ඔබගේ භාසය, මුධය හෝ ඇත් ස්පර්ශ කිරීමෙන් වැළඳීම අවශ්‍ය ය. එම සඳහා කිසියම් පොදු උපකරණයක් ස්පර්ශ කිරීමෙන් අනතුරුව නොප්‍රාව ඕන ගේ දැන් සේදුගැනීම කළ යුතුව ඇත.

පොදු පහසුකම් පිරිසිදු කොට විෂඩ්‍රිතහරණයට භාජන කිරීමේ කටයුතු තුම්වත් කිරීමට පියවර ගැනීම පොදු ස්ථානයන් හි කළමනාකරුවන් ගේ වගකීමක් වන්නේ ය.

විදුලි සේපානයක් හාවිත කිරීමෙහි දී මා ආකාදන
අවබ්‍යාහමකට හාජන වන්නේ ද?

විස්තර සඳහා 22 වැනි පිටුවෙහි “විදුලි සේපානය” යටතේ ඇති
කොටස බලන්න.

විදුලි සේපානයන් පිරිසිදු කොට විෂ්වීජහරණයට හාජන කිරීමේ
කටයුතු තුම්බත් කිරීමට පියවර ගැනීම පොදු ස්ථානයන් හි
කළමනාකරුවන් ගේ වගකිමකි.

**කිසියම් තහවුරු වූ රෝගියකු ගේ අප දුටු මගින් මට වයිරස
ආකාදනය වීමේ අවබ්‍යාහමක් නිබේ ද?**

ඉතා අවම ය. නිතර දැන් සේදීමට ඔබ පියවර ගත යුතු අතර කිසිදු
සැක සහිත අපවිතකාරකයක් ස්පර්ශ තොකිරීමට ද අපද්‍රව්‍ය බැඡැර
කිරීමේ දී මතා පූර්වාරක්ෂක පියවරයන් ගැනීමට ද අවශ්‍ය වන්නේ
නම් අත් වැසුම් පැළදුගැනීමට ද ඔබ වග බලාගත යුතු ය.

බැහැර සංචරණය

බැහැර සංචරණයේ දී කිහිපි දෑ පිළිබඳව මා සැලකිලිමත් විය යුතු ඇ?

- විශේෂයෙන් ම පොදු ගමනාගමන කුම සහ ජනාධිරණ ස්ථාන ඇතුළු පොදු ස්ථානයන් හි දී මුඛ ආවරණයක් පළදුන්න.
- හැකි නම් පිටත සංචරණයේ දී පසින් යාම හෝ පාපැදියක්, නොවීයෙන් නම් පොදුගලික මෝට්ට්‍ර රාය යොදාගැනීම හෝ කළ යුතු ය.
- උත්තු, කැස්ස, හෝ වෙනත් සැක සහිත ලක්ෂණ සහිත පුද්ගලයන් හා සම්පූර්ණ නොවීමට වග බලාගත්ත. විභඳ පුද්ගලයන් හා සම්බන්ධ වීමට සිදු වන්නේ නම් ඔවුන් හා ඔබ අතර වික් මිටරයකට වඩා පරාතරයක් පවත්වාගැනීමට මතක තබාගන්න.
- කැස්ස හෝ කිවිසුම් ඇති වන අවස්ථාවන් හි දී මුඛ ගේ මුඛය සහ නාසය ටේපු කඩිඹසියකින් හෝ ඔබේ වැළම්ටෙන් හෝ ආවරණය කරගන්න. (විස්තර සඳහා 20 වැනි පිටුවෙහි “කැස්ස” යටතේ ඇති කොටස බලන්න.)
- පොදු ස්ථානයන් හි තිබෙන පොදු භාණ්ඩයනට නිරාවරණය වීමෙන් වළකින්න.
- අපවිත දෑත්වලීන් ඔබ ගේ නාසය, මුඛය සහ අස්ස ස්පර්ශ කිරීමෙන් වළකින්න.
- ඔබ ගේ දෑත් නිතර සොදුන්න. ඉවත දැමීය හැකි මධ්‍යසාර විෂධීප නාශකයක්, විෂධීප නරණය කරන මද අත් පිස්න, ආදිය සුදානම්ව ප්‍රාග තබාගන්න.
- වසංගත කාල සීමාව ඇතුළත දී සාදවලට සහනාගි වීමෙන් වළකින්න.

ආපසු නිවසට පැමිණීමේ දී කිහිම් දෑ පිළිබඳව මා සැලකිමෙන් විය යුතු ද?

ඔබ ගේ කඩාය ඉවත් කරන්න → විය දොරටුවෙන් පිටත (හෝ වාතාගුරු පවතින ස්ථානයක) විශ්ලේෂණ තබන්න → ඔබ ගේ මුද ආවරණය ඉවත් කරන්න → අත් සේදුන්න. → නිත්දට යැමට පෙර අවස්ථාව වන තෙක් නොසිට, ආපසු නිවසට පැමිණී වහා ම ස්ථානය කරන්න. මෙයි පූර්වාරක්ෂණ පිළිවෙත් අනුගමනය කරන්නේ නම් ඔබ කොට්ඨාස-19 ආසාදනයට භාජන වීමට ඇති සම්භාවිතාව බෙහෙවින් ම අශ්‍රේප ය.

ඔබ ගේ කඩාය දොරටුවෙන් පිට නිශ්චිත ස්ථානයක පිරිසිදු ඇඳුම් හා නොගැවෙන සේ විශ්ලේෂණ තබන්න. කිසිදු රෝගීයකු හා සම්බන්ධතා නොපැවත්වුව ද, ඔබ ගේ කඩාය මතුපිට වැඩිරසය රැඳී තිබුමෙහි සුලු විහිටාවක් ඇත. කෙසේ වුව ද, ඔබ ගේ කඩාය විශාල දුවිල් ප්‍රමාණයක් සහිත බැවින් නිදහ කාමරයට රැගෙන එම ගොගු වන්නේ නැත.

විස්තර සඳහා 17 වැනි පිටුවෙහි “අත් සේදුම” යටතේ ඇති කොටස බලන්න.

මා ගරීර සුවතා ව්‍යායාම සඳහා සහභාගි වීම සුදුසු ද?

විස්තර සඳහා 35 වැනි පිටුවෙහි “බැහැර සංවරණය” යටතේ ඇති කොටස බලන්න.

ව්‍යායාම කාලයේමාව ඇතුළත දී ගරීර සුවතා මධ්‍යස්ථාන ඇතුළු සීමිත ඉඩකඩ සහිත සහ ජනාධිරණ ස්ථාන මගහැරීමට උනන්දු වන්න.

ජනාධිර්ණ ස්ථානයන් හි සිදු කැරෙන ව්‍යාපෘතින් ක්‍රියාකාරකම්වලින් උවුම් වෙළඳා සිදු ස්ථානය (aerobics), යෝග ආදි ගරීර සුවතා ව්‍යායාමයන් හි නිරත වීමේ පූර්වන්කම ඔබට නිඩි.

පොදු ප්‍රවාහන තුම භාවිතයේ දී මා කිහිම් දැ පිළිබඳව සැලකිලිමත් විය යුතු ඇ?

විස්තර සඳහා 35 වැනි පිටුවෙහි “බැහැර සංවරණය” යටතේ ඇති කොටස බලන්න.

මුඩ ආවරණ පැළදීම විෂයෙහි විශේෂ අවධානය යොමු කරන්න. අත් වැවච්ච වැනි පොදු ස්ථාන ස්ථාන කිරීමෙන් අනතුරුව ඔබේ දැන් සේදුගන්න.

එක ම පොදුගලික මෝටර් රථයක ගමන් කරන ඇය ශේ ආරක්ෂාව සලකන්නේ කෙසේ ඇ?

ගමන් කරන ඇය මුඩ ආවරණ පැළද සිටිය යුතු ය. එකිනෙකා අතර සල්ලාපයන් අවම කරන්න. කැස්ස සහ කිවිසුම් පිළිබඳ ආචාර ධර්ම කෙරෙහි අවධානය යොමු විය යුතු ය. හැකිතාක් කුවුල විවෘතව තබාගන්න. විසේ ගමන් කරන ඇයගෙන් කිසියම් කෙනෙකු රෝගීයකු මෙස සැක කරනු ලබන්නේ නම් අදාළ පොදුගලික මෝටර් රථයේ ඇතුළත මැනවින් විෂයීජහරණයට භාජන කළ යුතු ය. විස්තර සඳහා 15 වැනි පිටුවෙහි “විෂයීජහරණය” යටතේ ඇති කොටස බලන්න.

දුම්රියක/ගුවන් යාහායක ගමන් කිරීමේ දී මා කිහිම් දැසිලුබදුව සැලකිලිමත් විය යුතු ඇ?

විස්තර සඳහා 35 වැනි පිටපතේ “බැහැර සංවරණය” යටතේ ඇති කොටස බලන්න.

සැම නැවතුම්පොළක දී ම ඇතුළු වන භා පිට වන අවස්ථාවන් හි දී ඔබ ගේ ගෙරර උත්ත්තාන්වය පරික්ෂා කිරීම සඳහා කාර්ය මත්ත්බලයට සහයෝගය ලබා දෙන්න. ආහාර දුවන රැගෙන යාම අවම කරන්න. ඔබ ගේ මුඩ ආවරණය ඉවත් කිරීමෙන් වැළකි සිටීමට උත්සාහ කරන්න. තිතර ඔබ ගේ මුඩය, නාසය සහ ඇස් ස්පෑරු කිරීමෙන් වළකින්න. කැස්ස හෝ කිවිසුම් පවතින අවස්ථාවන් හි දී ඔබ ගේ මුඩය හා නාසය රිජු කඩුසියකින් හෝ ඔබ ගේ ම වැළම්මෙන් ආවරණය කරගන්න.

සෙසු අය හා ඔබ අතර කිසි පරාතරය පවත්වාගැනීමට උත්සාහ දුරන්න. අවට සිටින මගින් ගේ සෞඛ්‍යය විෂයෙහි විශේෂ අවධානයක් යොමු කරන්න. කිසියම් අසාමාන්‍ය තත්ත්වයක් පෙනෙන්නේ නම් කාර්ය මත්ත්බලය වෙත දැනුම් දී හැකි නම් ඔබ ගේ ආසනය වෙනස් කරවාගන්න. ආසන අතර පටු පරාතරයක් ඇති තදබද ස්ථාන වලින් (aisles) බැහැරව සිටින්න. දුම්රිය මදිරි හෝ ගුවන්කානයේ කුට් අතර විහා මෙහා ගමන් කිරීමෙන් වළකින්න.

බේතල් කළ ජලය සූදානම්ව තබාගැනීමට හෝ මිල දී ගැනීමට පියවර ගන්න. ඔබ ගේ දුම්රියෙහි හෝ ගුවන් යානයෙහි අංකය ද, කිසියම් රෝගියකු විසින් භාවිත කරන ලද පොදු ගමනාගමන කුමය සම්බන්ධයෙන් ප්‍රකාශයට පත් කැරෙන තොරතුරු ද, විෂයෙහි අවධානය යොමු වීම අවශ්‍ය ය. වික ම වාහනයක ඔබට ගමන් කිරීමට සිදු වී තිබේ නම් ඔබ පිළිබඳ තොරතුරු අදාළ අංශයන් වෙත වාර්තා කොට ඔබ නිවසෙහි දී නිරෝධායනයට භාරන වීමට විධි විධාන යොදාගත යුතු ය.

සේවය සඳහා යළි පැමිණීම

මා පැමිණෙන්නේ වසංගත නො වන පුද්ගලයක සිට නම් කෙළින් ම සේවය සඳහා පැමිණීම සූදුසු ද? එවිට මා තිහිම් දැ පිළිබඳව සැලකිලිමත් විය යුතු ද?

- ඔබ තිසිදු රෝගීයකු සමග සම්බන්ධතා පවත්වා නැති නම් නා ඔබ තුළ සැක සහිත රෝග ලක්ෂණ පවතින්නේ ද නැති නම්, ජාතික නා ආයතනික නීති රිති අනුගමනය කරම්න් සේවයට පැමිණීමේ හැකියාව ඔබට තිබේ.

- ඔබ කිසියම් රෝගීයකු සමග සම්බන්ධතා පවත්වා තිබේ නම් හෝ ඔබ තුළ සැක සහිත රෝග ලක්ෂණ පවතින්නේ නම්, ඔබ ගේ තොරතුරු වාර්තා කිරීමෙන් අනුරූප තාචකාලිකව තිබු තුළ නිරෝධායනය විමේ චිඛි විධින ගොදාගත යුතු අතර අවශ්‍ය වන්නේ නම් වෙදුන උපදෙස් ද ලබාගත යුතු ය. ඔබ පසු වහ තත්ත්වය අනුව සහ වෘත්තික මග පෙන්වීම් අනුව ඔබ සේවය සඳහා පැමිණාන්නේ ද යන්න ඔබ විසින් තීරණය කළ යුතුව තිබේ.

**ඉක්ත් දෙකතිය ඇතුළත දී වසංගත පුද්ගලයක් තුළ පදිංචිව
සිටියේ නම් හෝ එවැනි පුද්ගලයකට ගොස් තිබේ නම් යළු
සේවයට පැමිණිමේ දී මා කිනම් දැ පිළිබඳව සැලකිමුමන් විය යුතු
ද?**

- හැකිතාක් ඉක්මනීන් ජනාධාරී කම්ටුවෙහි හෝ ග්‍රාම කම්ටුවෙහි* මියාපදිංචි වන්න. වශේෂයෙන් ම ජනාධිර්තා පොදු ස්ථානයන් අනුල් ව්‍යුහන්නේ කරන කටයුතු අවම කරන්න.

* වින විධිවානයනට අනුව දෙනු ලැබූ උපදෙසකි. ශ්‍රී ලංකාවෙහි දී කළ යුතු වන්නේ සේවා ස්ථානයේ පරිපාලනය වෙත ඒ බව දැනුම් දී වෙදුන උපදෙස් අනුව තුළ කිරීම ය.

- සිනම ම වසංගත පුද්ගලයක් බැහැර වූ දින සිට දින 14 ක් ගත වහ තෙක් ඔබ ගේ සෞඛ්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳව සුපරික්ෂාකාරී වන්න. දිනකට දෙවරක් ඔබ ගේ ගේර උෂ්ණත්වය පරීක්ෂා කරන්න. කැසේස, සෙම පිට වීම, පසුවේ මහන්සිය, නුස්ම ගැනීමේ අපහසුතාව ආදි ග්‍රෑසන රෝග ලක්ෂණ පවතී නම් තනි වී හෝ මහා වාතානුය සහිත කාමරයක් තුළ හෝ පිටත් වීමට හැකි සෑම උත්සාහයක් ම ගන්න. පවත්වේ සෙසු සාමාජිකයන් සමග සම්බන්ධතා අවම කරගන්න. විස්තර සඳහා 46 වැනි පිටුවහි “වෙදුන උපදෙස් ලබාගන්න” යටතේ අදි කොටස බලන්න.

- කිසියම් සැක සහිත රෝග ලක්ෂණ (ලුණ, කැස්ස, උරුලේ ආසාදන, පපුලේ මහන්සිය, තුස්ම ගැනීමේ අපහසුතාව, ආහාර අරැවිය, විඩාව, අලස ගතිය, ඔක්කාරය, වමනය, පාවනය, හිසරදය, අධික හඳු ස්ථානය, අක්ෂ පටල ප්‍රඛන්දය [අස්ස ඉදිමීම], අත් පාවල සහ කරේ මාංගපේශීන් හි සිනින් වේද්දනාව ආදිය] පවතී නම් නොපමාව වෙදුන උපදෙස් බ්‍රාහ්මන. විස්තර සඳහා 46 වැනි පිටුවෙහි “වෙදුන උපදෙස් බ්‍රාහ්මන” යටතේ ඇති කොටස බලන්න.

සේවය සඳහා ගාම

විදුලි සේවානයක් භාවිත කිරීමෙන් මට වයිරසය ආසාදනය විමේ අවබ්‍රාහ්මනක් ඇති වන්නේ ද?

විස්තර සඳහා 22 වැනි පිටුවෙහි “විදුලි සේවානය” යටතේ ඇති කොටස බලන්න.

මිශ්චානු නුවමාරු කිරීමේ ද මා ක්‍රියා කළ යුත්තේ කෙසේ ද?

මිශ්චානු නුවමාරු කරගැනීමේ ද මූධ ආවරණයක් පැපැදිය යුතු වන අතර ඉන් අනතුරුව ඕන ගේ දැන් සේවානයෙහිම ද අවශ්‍ය ය.

ඡංගම දුරකථන, ස්ථානීය දුරකථන සහ පරිගණක යතුරු පුවරු විෂයීජහරණයට භාජන කළ යුතු ද ?

කාර්යාලයිය උපකරණ කුම්කව විෂයීජහරණයට භාජන කරන්න. මද්‍යසාරය පෙනෙටු කපු පුළුන් කැටී භාවිත කොට පිසෙදුම්මෙන් ඡංගම දුරකථන ද ස්ථානීය දුරකථන ද පරිගණක යතුරු පුවරු ද විෂයීජහරණය කරගන්න. (විස්තර සඳහා 15 වැනි පිටුවෙහි “විෂයීජහරණය” යටතේ ඇති කොටස බලන්න.)

කාර්යාලයේ කිප දෙනෙකු ම සේවයෙහි යෙදෙන්නේ නම් මා ආරක්ෂාව සලකාගන්නේ කෙසේ ද ?

- ඔබ ගේ සේවාස්ථාන පරිසරයෙහි පවිත්‍රතාව සහ සෞඛ්‍යක්ෂිත නාවය පිළිබඳව සංස්කරණ පත් වන්න. අනුත්‍රේත වාතාශ්‍රය ප්‍රමාණවත්ව පවත්වාගන්න.
- පුද්ගලයන් කිප දෙනෙකු වික්ව වැඩ කරන කාර්යාලයක් පොදු සේවානයක් වේ. කිසියම් ආසාදන අවබ්‍රූහමක් විහි පවතින්නේ ද යන්න පිළිබඳව සැකයක් පවතී නම් ඔබ මුද ආවරණයක් පැවැත්‍රීම අවශ්‍ය ය.
- මෙම කාල පරිවිෂ්දය තුළ දී කේත්දුගත වායු සමනා නාවිත කිරීමෙන් වැළැකිමට හෝ අවම කිරීමට හෝ පියවර ගන්න. විය නාවිත කිරීමට අවශ්‍ය වන්නේ නම් වායු බැහැරේම් පංකාව ද, ඒ හා සමගම ක්‍රියාත්මක කරන්න. වායු සමන යන්ත්‍රය ක්‍රමිකව පවිත්‍ර කිරීමට පියවර ගැනීම ද අවශ්‍ය ය.
- වාතාශ්‍රය සඳහා ක්‍රමිකව කවුල් රිවෘත කිරීම ද අවශ්‍ය ය.
- කාර්යාලයේ උපකරණ භා දොර අගුල් ආදිය විෂයීජ නාභකයක් ගොඳා ක්‍රමිකව පවිත්‍ර කරන්න.
- දැනෙහි පවිත්‍රතාව විශයෙහි අවධානය ගොමු කරන්න. සැම සේවානයක ම ජල කරාමයක් ද අත් පවිත්‍රකාරකයක් ද රිජු කඩුකී සහ අත් වියලුනයන් ද සුදානම්ව තැබිය යුතු ය. නිතර දැන් සේදීමේ යහපත් පුරුද්ද ඔබ වර්ධනය කරගත යුතු ය.
- උතු, වෙළෙස, වියලු කැස්ස, සහ පපුලේ මහන්සිය වැනි ලක්ෂණ පවතී නම් සේවා සඳහා යාම තාවකාලිකව තතර කළ යුතු අතර නොපමාව වෙවදා උපදෙස් ලබාගැනීමට ද පියවර ගත යුතු ය. විස්තර සඳහා 46 වැනි පිටුවෙහි “වෙවදා උපදෙස් ලබාගන්න” යටතේ ඇති කොටස බලන්න.

රුක්ස්වීම්වලට සහනාගි විමේ දී මා මුඛ ආවරණයක් පැළදිම අවශ්‍ය වන්නේ ද?

- හැම විට ම මුඛ ආවරණයක් පළදින්න.
- සෙසු අය සමග කතා කරන විට සාමාන්‍ය පරතරයක් තබාගන්න.
- වාතාශය ලැබෙන සේ ඔබ ගේ කවුලු විවෘතව තබන්න.
- රස්ක්වීම් සංඛ්‍යාව අවම කරන්න.
- රස්ක්වීම් සඳහා ගත වන කාලය අඩු කරගන්න.

කේත්දුගත වායු සමන පද්ධතියක් කාර්යාලය තුළ හාවිත කිරීම සුදුස ද? හාවිත කරන්නේ නම් එය විෂබිජ හරණයට හාජන කිරීම අවශ්‍ය වන්නේ ද?

- මතා අන්තර් වාතාශයක් ඇති කරගැනීම සඳහා දෙර කුවා විවෘතව තබන්න.
- කේත්දුගත වායුසමන පද්ධතිය නතර කිරීමට තෝ අවම කිරීමට පියවර ගන්න. එය හාවිත කිරීම අවශ්‍ය වන්නේ නම් වායු බැහැරැම් පංකාව ක්‍රියාත්මක කරන්න.
- වායු සමන යන්තු කුම්කව පිරිසිදු කොට විෂබිජ හරණයට හාජන කරන්න. (විස්තර සඳහා 23 වැනි පිටුවෙහි “වායු සමනය” යටතේ ඇති කොටස බලන්න.)

ව්‍යුත්පාරක ගමන්වල දී සහ අමුත්තන් පිළිගැනීමේ දී කිනම් දැඩිලිඛිලුව මා සැලකීමෙන් විය යුතු දී?

- සියලු ම කාර්ය මණ්ඩල සාමාජිකයන් මූධ ආවරණ පැළඳ සිටිය යුතු ය.
- අමුත්තන් ගේ ගරීර උෂ්ණත්වය පරික්ෂා කරන්න. ඔවුන් වීනයේ ව්‍යුහාන් හෝ වෙනත් වසංගත ප්‍රදේශයක සිට පැමිණෙන්නවත් හෝ ව්‍යකි ප්‍රදේශවලට පිටිස ඇති අය හෝ වෙත් ද යන්නත් කිසියම් සැක සහිත රෝගී පාර්ශ්වයක් සමඟ සම්බන්ධතා පවත්වා තිබේ ද යන්නත් විසේ ම උත්තා, කැස්ස, තුළු ගැනීමේ අපහසුතා හෝ වෙනත් සැක සහිත ලක්ෂණ ඔවුනට තිබේ ද යන්නත් තහවුරු කරගන්න.
- වීතනොළේ විෂබෑජ නාඟකයක් හෝ ක්ලෝරීන් මිගු විෂබෑජ නාඟකයක් හෝ යොටු අමුත්තන් පැමිණෙන වාහන විෂබෑජහරණයට භාජන කරන්න. (විස්තර සඳහා 15 වැනි පිටුවෙහි “විෂබෑජහරණය” යටතේ ඇති කොටස බලන්න.)

පොදු ස්ථාන

සුඩිරි වෙළෙඳකැල් හා කාමානස වෙළෙඳකැල්වම් හාන්ඩ මිල දී ගැනීමේ දී මා ආරක්ෂාව සලසාගන්නේ කෙසේ දී?

විස්තර සඳහා 35 වැනි පිටුවෙහි “බැහැර සංවරණය” යටතේ ඇති කොටස බලන්න.

වත සතුන්ගේ මක් ආහාරයට තොගන්න.

වෙළෙදසැල තුළ දී තොපිසු මාංග වර්ග, ව්‍යුෂිමහනේ සැරසරන සතුන්, කැබලිකසාල, බැහැරලන ජලය, ආදිය සමග කිසිදු ආකාරයකින් සම්බන්ධ තොට්තේ. විටති දෑ ස්පර්ශ ව්‍යවහාර් අප්‍රමාදව ඔබගේ දැන් සෝඛුගැනීම අවශ්‍ය ය.

රෝහලක් වෙත යාමේ දී මා ආරක්ෂාව සලකාගන්නේ කෙසේ දී?
විස්තර සඳහා 46 වැනි පිටුවෙහි “වෙද්‍ය උපදෙස් ලබාගන්න” යටතේ ඇති කොටස බලන්න.

ආපහු ගාලුවක් වෙත යාමේ දී මා ආරක්ෂාව සලකාගන්නේ කෙසේ දී ?

වික්ව ආහාර ගැනීමෙන් තොරව වෙන ම මේසයක තනිව හිඳ ආහාර ගන්න. සෙසු අය සමග එක ම මේසයට හිඳ ආහාර ගැනීමට ඔබට සිදු වන්නේ නම් ඔබ ගේ ආහාර තුවමාරු කරගැනීමෙන් වැළඳී ඔබට ලැබුණු හැඳි ගැරුඹ්පු ආදිය පමණක් පරිහරණය කරන්න.

වෙද්‍ය උපදෙස් ලබාගැනීම

රෝග ලක්ෂණ පිළිබඳ සැකයක් මතු වන්නේ නම් මා වෙද්‍ය උපදෙස් ලබාගත යුතු වන්නේ නිනම් අවස්ථාවේ දී දී?

ඔබ නිවාස නිරෝධායනයට භාජන විය යුතුව තිබේ නම්, සැක සහිත ලක්ෂණ තොප්පාව වාර්තා කරමින් වෙද්‍ය උපදෙස් පැතිමට ඔබ පියවර ගත යුතු වන්නේ ය. වෙද්‍ය උපදෙස් ලබාගැනීම පිළිබඳ කරුණු උගැනීම සඳහා 46 වැනි පිටුවෙහි “වෙද්‍ය උපදෙස් ලබාගැනීම” යටතේ ඇති කොටස බලන්න.

ඔබ නිවාස නිරෝධායනයට භාජන විය යුතු නොවන්නේ නම් ඔබ පිළිබඳ ස්වයා තක්සේරුවෙක නිරත විය යුත්තේ පහත දැක්වෙන ආකාරයෙනි.

- 1 ඔබ ගේ ගර්ර උම්ප්‍රේට්වය සෙන්ටේගුව් 38° නොඉක්මවිය යුතු අතර පුස්ම ගැනීමේ අපහසුතා වැනි රෝග ලක්ෂණ ඔබ තුළ නොතිබා යුතු ය.
- 2 ඔබ වයසින් අවුරුදු 5 ත් 60 ත් අතර පසු වන්නකු විය යුතු ය.
- 3 ඔබ ගර්හනී තත්ත්වයේ පසු නොවිය යුතු අතර නිදහ්ගත රෝග (පෙනහැලු රෝග, හැඳුයාක්‍රිත රෝග, නිදහ්ගත විකුණු රෝග, ප්‍රතිශක්ති දුබලතා ආදිය) සහිත හෝ තරඟාරු බවින් යුතු හෝ කෙනෙකු නොවිය යුතු ය.

ඉහත දැක්වූ සියලු යේගතා සම්පූර්ණ වන්නේ නම් මුලින් ම කළ යුත්තේ ඔබ නිවසේ විවේක්ව රැඳී සිටීමයි. නිවසේ සිටින අතරතුර දී වැඩි වැඩියෙන් ජලය පානය කිරීමට ද පවතින රෝග ලක්ෂණ ඉවත් කරගැනීම තේතිය ප්‍රතිශක්‍රා එහිම ද කළ යුතු වේ. මෙයට අමතරව මුඛ ආවරණ පැපැදීම ද දැන් සේදීම ද කාමරවල වාතානුය සළසා ගැනීම ද ආදි පියවරයන් මගින් ඔබ ගේ මෙන් ම ඔබගේ පවුලේ සාමාජිකයන් ගේ ද ආරක්ෂාව සළසාගැනීම කෙරෙහි උනහ්ද වීම අවශ්‍ය ය.

පහත දැක්වෙන තත්ත්වයන් ගෙන් වික්ද හෝ පවතින්නේ නම් ප්‍රමාදයකින් තොරව ඔබ වෙටුන උපදෙස් ලබාගත යුතු ය.

- 1 දින 1-2 දක්වා කාලයක් තිවයේ රැඳී පරීක්ෂාකාර්ථ සිටීමෙන් අනතුරුව ද ඔබ ගේ තත්ත්වය සතුවුලායක අතට පත් නොවීම.
- 2 මෙනක දී ඔබ උනා සහ කැස්ස සහිත රෝගීන් සමඟ සම්බන්ධාතා පවත්වා තිබීම හෝ රෝහල්, සුෂ්පිරි වෙළෙඳසැල්, ගොවීපොප වෙළෙඳසැල්, වෙත පිවිස තිබීම හෝ වනසපුනට තිරාවරණය වී තිබීම.
- 3 ඔබ වයස්ගතව සිටීම, ගරහන් කාන්තාවක වීම, තරඛාරු බවින් යුතු වීම, බරපතල පෙනහලු රෝගයකින් හෝ හඳුනාගුණ රෝගයකින් හෝ අක්මා රෝගයකින් හෝ වකුගතු රෝගයකින් හෝ වෙනත් නිදහස්ගත රෝගයකින් හෝ ප්‍රතිශක්ති උණුතාවකින් හෝ පෙළෙමින් සිටීම.

වෙදදා උපදෙස් ලබාගැනීමේ දී කිහිම් දැක්වූ පිළිබඳව මා සැලකිමුමන් විය යුතු ඇ?

නිවෙක සහ රෝහල අතර ගමනාගමනය

- මුඛ ආවරණයක් පළදුන්න. කැස්ස හා අදාළ ආචාර විධි (කැස්ස හෝ කිවිසුම් ඇති වන අවස්ථාවන් හි දී ඔබ ගේ මුඛය හා නාසය වැළම්වෙන් හෝ රිජු කඩිභාසියකින් ආවරණය කරගැනීම වැනි) පිළිපෑදුන්න.
- උම් මාර්ග, බස් රථ සහ වෙනත් පොදු ගමනාගමන ක්‍රම භාවිතයෙන් ද ජනාකිරණ ස්ථානයන් වෙත ප්‍රවේශ වීමෙන් ද වැළකින්න.
- පොදු ගමනාගමන ක්‍රම ක්‍රියාත්මක කරවන පාර්ශ්වයන් තීවා විෂය්ඩ්‍රිජරණයට භාජන කිරීමට පියවර ගත යුතු ය.

වෙදදා උපදෙස් ලබාගැනීම

- වස්‍යගත පුද්ගලයන් හි පදිංචිව සිරීම හෝ ඒ වෙත ප්‍රවේශ වීම ද රෝග ලක්ෂණ මතු වීමට ප්‍රථම ඔබ සම්පූර්ණ පැවැත්වූ සැක සහිත හෝ තහවුරු වූ රෝගීන් ද රෝග ලක්ෂණ පහළ වීමෙන් අනතුරුව ඔබ සම්පූර්ණ සම්බන්ධතා පැවැත්වූ පුද්ගලයන් ද පිළිබඳ සියලු විස්තර වෙදදාවරයා වෙත හෙළි කොට අදාළ පර්ක්ෂණයන් පැවැත්වීම සඳහා වෙදදාවරයාට සහාය ලබා දෙන්න.
- ඔබ කොවිඩ්-19 ආසාදනයට භාජන වී ඇති බවට අනුමාන කරන්නේ නම් ප්‍රථමයෙන් උතු සායනයක් වෙත යාම මගින් රෝහලෙහි වෙනත් අංශයන් හි දී ඔබ ඉටු කරගත යුතු කාර්යයන් අවම කරගන්න.
- ඔබ බලාපොරොත්තු වන්නේ වෙනත් කිසියම් ආබාධයක් සඳහා ප්‍රතිකාර ලබාගැනීමට නම් උතු සායනය හෝ හඳුසි ප්‍රතිකාර අංශය හෝ ඔස්සේ යාම අනවශ්‍ය වන අතර උතු, කැස්ස හෝ වෙනත් සැක සහිත ලක්ෂණ සහිත පුද්ගලයන් හා සම්බන්ධ වීමෙන් වැළකි සියෝ යුතු ය. වැවැන්නකු හා සම්බන්ධ වීමට ඔබට සිදු වුවහොත් වික් මේරයකට නොඅඩු පර්තරයක් පවත්වාගැනීම අවශ්‍ය ය.

- වෙළඳා උපදෙස් ලබාගැනීමෙන් අනතුරුව බැහැර යැදි සිටීම සූදුසු නොවන හේසින් හැකි තාක් ඉක්මනින් නිවස වෙත යාමට ඔබ වග බලාගත යුතු ය.

සාමාන්‍ය පුරුව ප්‍රසුති පිළිවෙත් අනුගමනය කිරීමට ගැඩිනි කාන්තාවනට පුළුවන්කම තිබේ ද?

තිසි පුර්වාරක්ෂක විධි විධානයන් ගොඹාගැනීමෙන් පසු සාමාන්‍ය පුරුව ප්‍රසුති අවශ්‍යතාවන් සඳහා රෝහල වෙත යාමේ හැකියාව ගැඩිනි කාන්තාවන්ට තිබේ.

උත්‍යා, කැස්ස හෝ පපුලේ අපහසුතා පවතින්නේ නම් එම බැවි පුරුව ප්‍රසුති පරීක්ෂණයන් හි නිර්ත වන වෙළුස්වරයා වෙත දැනුම් දෙන්න.

දුරුවනට වින්නන් ලබා දීම කළ හැකි ද?

ප්‍රදේශයේ වසංගත තත්ත්වය සැලකිල්ලට ගනිමින් වින්නත් කිරීමේ මධ්‍යස්ථානයන් වෙත හෝ රෝග පාලනය කිරීමේ ආයතනයන් වෙත හෝ ගොස් සිය දුරුවනට වින්නන් ලබා දෙන මෙන් දෙමාපියන් විසින් ඉල්ලා සිටිනු ලදීය හැකි ය. අනෙකු වින්නත් වර්ග ලබා දීම සූදුසු පරදී කළේ දැමීමට පුළුවන්කම තිබේ. ප්‍රාදේශීය වින්නත් ලබා දීමේ ආයතනයන් සහ රෝග පාලනය කිරීමේ ආයතනයන් වෙතින් තොරතුරු ලබාගත හැකි ය.

ଅର୍ଥିତ ମୁଲାଙ୍ଗ

- [1] Chinese Centre for Disease Control and Prevention - COVID -19 http://www.chinacdc.cn/jkzt/crb/zl/szkb_11803/
- [2] Chinese Centre for Disease Control and Prevention - COVID -19- Public Prevention Guidance:Interim guidance for Use of Masks http://www.chinacdc.cn/jkzt/crb/zl/szkb_11803/jssl_2275/202001/t20200129_211523.html
- [3] World Health Organization-Clinical Management of Severe Acute Respiratory Infection when Novel Coronavirus (nCoV) Infection is suspected. [https://www.who.int/publications-detail/infection-prevention-and-control-during-health-care-when-novel-coronavirus-\(nCoV\)-infection-is-suspected-20200125](https://www.who.int/publications-detail/infection-prevention-and-control-during-health-care-when-novel-coronavirus-(nCoV)-infection-is-suspected-20200125)
- [4] World Health Organization – Home Care for Patients with Suspected Novel Coronavirus (nCoV) Infection Presenting with Mild Symptoms and Management of Contacts.[http://www.who.int/publications-detail/home-care-for-patients-with-suspected-novel-coronavirus-\(ncov\)-infection-presenting-with-mild-symptoms-and-management-of-contacts](http://www.who.int/publications-detail/home-care-for-patients-with-suspected-novel-coronavirus-(ncov)-infection-presenting-with-mild-symptoms-and-management-of-contacts)
- [5] Diagnosis and Treatment Scheme of COVID-19(Trial Version V).
- [6] Clinic Guidance for Patients with Fever and Cough – Sina Weibo Official Account of Beijing Municipal Health Commission. <http://m.Weibo.cn/2417852083/4464198442961826>
- [7] Technical Guidelines for Different Groups of People on the Selection and Use of Masks for the Prevention of 2019-nCoV Infection. <http://www.nhc.gov.cn/jkj/s7916/202002/485e5bd019924087a5614c4f1db135a2.shtml>
- [8] Chinese Medical Association – Elimination of Novel Coronavirus: "Hands" Bear the Brunt! http://www.cma.org.cn/art/2020/2/3/art_2926_32347.html

අතිශය උගු ශ්වසනාභාධයක් වූ කොට්ඨාස-19 (කොරෝනා වයිරූසය - 2 [SARS-CoV-2]) මත වීමත් සමග ලේක මහජන සෞඛ්‍ය විෂයෙහි මෙත් ම වෙදුන ක්ෂේපේදු සහ ඒ හා අදාළ පර්යේෂණයන් හි නියැලෙන්නන් හමුවෙහි ද සංකීර්ණ අභියෝගයක් නිර්මාණය වී ඇත. කොට්ඨාස-19 සඳහා ලෙස වළක්වාදීම සහ පාලනය අරහතය මෙම කාලෝචිත මගපෙන්වීම ඉදිරිපත් කරන්නේ කොට්ඨාස-19 ප්‍රවීණ වෙදුන කණ්ඩායමෙහි ප්‍රධානියා වන මහාවාර්ය වන් නොංග් ජන්ග් විසිනි. කොට්ඨාස-19 වළක්වාදීම හා පාලනය සඳහා ගත යුතු පියවරයන් යෝජනා කිරීම මෙම පොනෙහි අරමුණායි. නිවස තුළ ද ඉන් බහුරු ද සේවා ස්ථානය ද ආදි වූ විවිධ ස්ථානයන් හි දී කොට්ඨාස-19 වළක්වාදීම හා පාලනය සඳහා සම්පූර්ණ මගපෙන්වීමක් මෙමගින් ඉදිරිපත් කරනු ලැබේ. ඒ ඒ අවස්ථාවන් පදනම් කොටගත් තුමොපායයන් ද බහුලව මත වන ප්‍රශ්නවලට විසඳුම් ද මෙහි ඇතුළත් ය. වියට අමතරව ජනතාව අතර පවතින බවට පිළිගැනෙන සංකාවන් හා දුර්මතයන් ද මෙහි සාකච්ඡාවට හාජත කරනු ලැබ තිබේ. කොට්ඨාස-19 වළක්වාදීම හා පාලනය පිළිබඳ පරිපූර්ණ වූත් ප්‍රායෝගික වූත් සංක්ෂීප්ත වූත් විද්‍යාත්මක වූත් මගපෙන්වීමක මෙහෙවර මෙම පොනෙන් ඉටු වන්නේ ය.

පාත්‍රයීය පදනම
විනෑ-ශ්‍රී ලංකා සහයෝගීතා අධ්‍යක්ෂ මධ්‍යස්ථානය
නො. 339/6, මිගමුව පාර, පැසුලුගොඩ, ශ්‍රී ලංකාව
විද්‍යාත් තැපෑල: pm@pathfinderfoundation.org
දුරකථන අංක: +94 11 4529950

ISBN 978-955-1201-11-1

9 789551 201111